

bb 86. budapesti tanuló külföldi diákok szolidaritási
gyűlése

di/tr/s zs cz

1965. április 21.

a budapesti tanuló külföldi diákok forróhangulatu
gyűlésen tették hitet szerdán a budapesti műszaki egyetemen
a szabadságért, függetlenségért harcoló vietnami nép igazságos
ügye mellett, s bélyegezték meg az amerikai imperialisták
fokozódó agresszióját. az összejövetelt tonruang az indonéziai
diákok képviselője, a magyarországon tanuló külföldi fiatalok
vietnami szolidaritási bizottságának vezetője nyitotta meg, majd
király andrásné, a kish budapesti bizottságának titkára szó-
lott a vietnami városok és falvak lakóinak megpróbáltatásai-
ról, a mind elvetemültebb bombatámadások okozta károkról, s a
provokációk, a gázfegyverek és napalm bombák alkalmazásának,
hírére kibontakozó világméretű összefogás legjelentősebb állomásai-
ról. hangsúlyozta: a magyar ifjúság minden rétege őszintén
együtt érez a vietnami néppel, a vietnami fiatalokkal. követeli
az agresszió megszüntetését, az amerikai csapatok kivonását, az
indokinával kapcsolatos genfi egyezmények tiszteletben tartását.

nguyen viet, a vietnami demokratikus köztársaság
budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője emelkedett
ezután szólásra. megrendítő szavakkal számolt be azokról a szen-
vedésekről, pusztításokról, amelyeket az amerikai agresszorok okoz-
nak a vietnami népnek. ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a vietnami
munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek elszántan, s a győ-
zelembe vetett hittel fogtak fegyvert hazájuk, szabadságuk, füg-
getlenségük megvédéséért. tudják, hogy ügyük igaz, mellettük
áll az egész haladó emberiség támogatása, s övék lesz a győzelem is.

a továbbiakban a hazánkban tanuló afrikai, ázsiai
és latin-amerikai fiatalok képviselői szólaltak fel. társaik
nevében szolidaritásukról, testvéri támogatásukról biztosították
a vietnami hazafiakat, s követelték az agresszió megszü-
ntetését, délkelet-ázsia békéjének helyreállítását. william
riyes harmadéves kubai egyetemista arról számolt be, hogy a
magyarországon tanuló külföldi fiatalok anyagi hozzájárulásukkal
is bizonyosságot adtak segítőkészségükről. az elmúlt napokban
több mint 12.000 forintot gyűjtöttek össze a háboru okozta károk
enyhítésére, s ajándékcsomagokat küldenek a nélkülözőknek,
a hazafiak hozzátartozóinak.

a gyűlést vetítés zárta, amelyen a vietnami nép
életéről, bátor helytállásáról és az agresszorok kegyetlen-
kedés eiről mutattak be filmeket./mti/

20.34/a

- 56 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 22.

bb. 1. május elsején nyitnak a szabadtéri színpadok

1 hi/tm/e zs

1965. április 22.

uj köntösben, kicsinosítva várják a tavaszi kapunyitást
a fővárosi szabadtéri színpadok. felújításukra, korszerűsíté-
sükre mintegy 10 millió forintot költöttek a tanácsok.

a tavaszi idény első előadása - a hagyományoknak megfele-
lően - az idén is a május elsejei ünnepi bemutató lesz. ezen
a napon nyit például a városmajori szabadtéri színpad is, ahol
15 helyiségből - kétszemélyes öltözőkből és társalgóból - vala-
mint díszletraktárból álló épületet emeltek. a bővítés repre-
zentatív előadások rendezését, nagy létszámú művészegyüttesek
szereplését is lehetővé teszi. a színpad nyári műsortervében
szerepel például tíz nagyzenekari est, többek között a máv
szimfonikusok, a budapesti kórus és a fővárosi énekkar közremű-
ködésével. vendégszereplésre meghívják a vidéki színpad együtte-
sét is, a bábszínház pedig több gyermekelőadást tart majd.

megfiatalították az új évadra a Bartók szabadtéri színpa-
dot is, ahol a májusi seregszemlén a nemzetközi ifjúsági együt-
tesek is bemutatkoznak. a tavaszi-nyári idény kiemelkedő esemé-
nye lesz a Bartók-kodály est, a pécsi balett vendégjátéka, a
fővárosi operettszínház előadásai és a hagyományos délutáni
hangversenyek.

május 1-én gondozott zöld gyepszőnyeggel, rendezett utak-
kal várja közönségét a Gellérthegy színpad is, ahol
a megnyitón az állami bábszínház, az állami budapesti táncgyűlt-
tes és a görbe tükör együttes gondoskodik majd kellemes szóra-
kozásról.

/folyt.köv./

- 1 -

me

bb. 1. /május elsején...folyt./e

rövidesen megnyitja kapuit kőbánya legnagyobb szabadtéri kulturális intézménye, a csajkovszkij parkszínpad is. a korszerűsített intézmény kertmozija egész nyáron üzemel majd, a színpadon pedig 8-10 alkalommal hivatásos művészek vendégszerepelnek. Zuglóban a rózsavölgyi parkszínpadot építik át, a kétezer személyes nézőtér ülőhelyeit leszerelik, helyükbe kényelmes, hajlított kertiszékeket helyeznek el. szombat esténként könnyű szórakoztató előadásokat tartanak, felfrissítik a hagyományos esztrádműsorokat, s néhány vidéki színházat is meghívnak vendégjátékra.

a jelek szerint rövidesen megoldódik a margitszigeti szabadtéri színpad problémája is. mint ismeretes, a festői környezetben lévő reprezentatív intézményt a fővárosi tanács vette kezelésbe. a korábbi elképzelésekkel ellentétben, előreláthatólag nagyobb korszerűsítés nélkül, egyszeri tatarozással is rendbe lehet hozni a színpadot, amely így június közepén már üzemelhet. az idei nyár programjában szerepel az állami operaház balettegyüttesének és szólistáinak két balett-koncert műsora, továbbá aristophanes lysistrate-jának felújítása. ezen kívül külföldi együttesek és neves szólisták is bemutatkoznak majd a szigeti színpadon. /mti/

bb. 2. még az idén megkezdik az új kelenföldi lakótelep helyén a tereprendezést

i hbj/gg/e ki

1965. április 22.

kelenföldön a vasuti töltés - a bartók béla ut, a kelenföldi pályaudvar és az andor utca által határolt, körülbelül 200 hektárnyi terület felét már régebben családi házakkal építették be. az óriási terület középső, jelentős részét azonban nem használták fel építkezésre, mert itt a talajviszonyok miatt a családi házak alapozása igen költséges lett volna. ez a rész ugyanis mélyen fekszik, s esős-csapadékos időben viszonylag magas a talajvíz-szint. most elhatározták, hogy az eddig beépítetlen területre hatalmas lakótelepet telepítenek. a számítások alapján ugyanis kiderült, hogy ha nem földszintes vagy egyemeletes, hanem magas házakat építenek, az alapozás kifizetődő. a viszonylag drágább alapozás ugyanis nem egy vagy két, hanem soklakásos épület építési költségeiben jelentkezik. egyébként is a környéket csatornázzák, s ezzel egy méterrel alább száll a talajvíz szintje. a terep legmélyebb pontját nem építik be, ott zöldövezetet alakítanak ki. /folyt.köv./

- 2 -

me

bb. 2. /még az idén...folyt./e

az új lakótelepen ugynevezett épületbokrokat létesítenek, összesen 44 épületet emelnek, amelyekben 7700 lakás lesz. huszonhét épületet tizenemeletesre, tizenhetet pedig tizenötemeletesre terveznek. az építési anyag nagy részét már a házgyár adja, s három változatban készülnek a sávházak. a 15 emeletes házak tömb- és toronyépületek lesznek. bár házgyárból kerül ki az építési anyag zöme, az új lakótelep mégsem lesz egyhangu, mert színezéssel kitűnően variálhatják a házak megjelenését. a lakások távfűtést kapnak, a hőenergiát a kelenföldi hőerőműből juttatják a telepre. építenek négy, egyenként 16 tantermes iskolát, négy, egyenként 125 gyermek elhelyezésére alkalmas óvodát, négy, egyenként 600 személyes bölcsődét, orvosi rendelőt, gyógyszerért, abc-áruházat, kisáruházat, postát, könyvtárat. a közlekedést úgy oldják meg, hogy a telepen belül csak autóbuszok járnak.

az új lakótelep helyén még az idén megkezdik a tereprendezést, sőt hozzálátnak a közművek cső- és kábelhálózatának fektetéséhez is. /mti/

bb. 3. idei „gyógynövény-favorit”, a madárcsucsor és a borsosmenta - kulturnövény lesz a kúti szegfű

i cs/hné/e ká

1965. április 22.

az utóbbi néhány évben honosították meg hazánkban a hormon-tartalmu gyógyszerek alapanyagát adó solanumot, népiesen madárcsucsort. a gyógynövénytermelő gazdaságok 1961-ben 40 hold solanumra szerződtek, az idei tavasszal pedig már ezer holdra. ez az értékes gyógynövény holdankint 150-200 mázsa zöld lombtömeget ad. az idén a madárcsucsor az első számú „favorit”, de hasonlóan nagy területen - ezer holdon - termesztik a borsosmentát is. főleg szabolcs-szatmár megyében „divatos”, ez a növény. a borsosmenta olaj-exportnak igen jó lehetőségei vannak, de az igényeket csak kis részben tudjuk kielégíteni. gazdaságosságára jellemző, hogy tavaly egy-egy hold borsosmenta 12.000-15.000 forintnyi jövedelmet adott.

a vérnyomáscsökkentő gyógyszerek alapanyagát adó vinca minor - köznyelven meting vagy kúti szegfű - a vadontermő növények sorából tavaly a kísérleti parcellákra került, s az idén először száz holdon megkezdték az üzemi termesztését, vagyis kulturnövény lett a vadvirágból. a vinca minor hatóanyagának rendkívüli előnye, hogy - szintetikus anyagokból készült hasonló gyógyszeralapanyagokkal ellentétben - fejfájást, szédülést, hányingert okozó mellékhatása nincsen. /mti/

- 3 -

me

bb. 4. henryk czyz vezényletével mutatják be magyarországon
honegger: judith című oratóriumát

1 ol/hné/e fm

1965. április 22.

az áprilisi hangversenyélet egyik érdekessége henryk
czyz neves lengyel karmester újabb budapesti vendégszereplé-
se. czyz - aki évek óta szívesen látott vendége fővárosunk-
nak - poznanban végezte tanulmányait, majd három éven át ve-
zette a katowicei rádió szimfonikus zenekarát. később a lodzi
filharmonikusok művészeti igazgatója lett. kiváló karmesteri
működéséért több kitüntetést kapott, így például lodz város
nagydíjának és a lengyel arany érdemkeresztnek is a birtokosa.
nemcsak karmesternek kitűnő, hanem szimfonikus- és filmzenéi-
vel is hírnevet szerzett.

henryk czyz április 26-án az erkel színházban vezényli
a magyar állami hangversenyzenekart, amelynek műsorán mendels-
sohn olasz szimfóniáján kívül honegger: judith című oratóriu-
mának magyarországi bemutatója is szerepel. közreműködik a bu-
dapesti kórus, a szólókat az operaház neves művészei éneklék.
/mti/

bb. 5. pénteken tótkomlóson sorsolják a Lottót

1 kf/kf/e ki

1965. április 22.

a Lottó 17. játékheti nyerőszámaait április 23-án, pénte-
ken délelőtt 10 órai kezdettel tótkomlóson sorsolja a sportfoga-
dási és Lottó igazgatóság. /mti/

bb. 6. halköltöztetés a körösök vidékén

vid/ká/ske/e

1965. április 22.

a gyomai viharsarok halászati tsz-be tömörült körösi halá-
szok minden évben rendszeresen gondoskodnak a vizek halutánpót-
lásáról. az esős tavaszi időt arra használják fel, hogy nemes-
ponty-ivadékok százazreit költöztessék a telelő tavakból a körö-
sökbe és a holt ágakba. ezenkívül 30 000 angolna- és 50 000
csukaivadékokat telepítenek a folyókba. ez év tavaszán összesen
300 mázsa halivadék kerül a folyókba és a holt ágakba. a legvé-
dettebb partrészeket 200 mesterséges süllyeszték helyeznek el.
/mti/

- 4 -

Me

bb. 7. az idei vidéki hangversenyek színes, változatos programja

1 ol/gk/e fm

1965. április 22.

népszerű zenekarok, neves előadóművészek tolmácsolásá-
ban színes, változatos programot készít a vidéki nyári hang-
versenyekre az országos filharmonia. martonvásáron például há-
rom koncerten adóznak beethoven emlékének. a magyar állami
hangversenyzenekar első estjén - június 26-án - forrai miklós
lép a karmesteri dobogóra. a budapesti kórus, valamint gyurko-
vics mária, réti józsef, barlay zsuzsa, antalffy albert és
wehner tiber közreműködésével a karfantáziát és a c-dur misét
adják elő. a második koncerten, a hónap utolsó napján a 3. leo-
nóra-nyitány, a c-moll zongoraverseny és a 7. szimfónia szere-
pel egy műsorban. a zongoraversenyt hernádi lajos játssza. ter-
vezik, hogy erre a koncertre neves külföldi karmestert hívnak
meg. arvid janszonsz állami-dijas szovjet karmester és kentner
lajos, a magyar származású neves zongoraművész lép fel az augusz-
tus 21-i zárókoncerten, amelyen felhangzik a 8. szimfónia, a
c-dur zongoraverseny és a 3. szimfónia /eroica/.

keszthelyen májusban és júniusban két-két hangversenyt ren-
deznek. az elsőt a bartók béla kamarazenekar ad műsort, kemény
endre vezényletével. szólista: perényi miklós gordonkaművész.
a további koncerteket a budapesti fuvósötös, a tátrai-vonósné-
gyes, valamint kocsis albert hegedűművész, szendrey-karpej lász-
ló gitárművész és ágay karola közreműködésével rendezik.

az elmúlt évhez hasonlóan az idén is tartanak orgonahang-
versenyeket a tihanyi apátság templomában. a nyolc hangverse-
nyen többek között pécsi sebestyén, peskó györgy, lehotka gá-
bor, sebestyén jános, margittay sándor és gergely ferenc tolmá-
csolja a műveket.

a szegedi dómban is rendeznek orgonahangversenyeket gergely
ferenc és lehotka gábor közreműködésével.

a fertői kastélyban négy, a kőszegi jurisics-vár udvarán,
illetve termében három alkalommal tartanak a nyáron hangver-
senyt. esztergomban a szabadegyetem hallgatóinak a bartók-vonós-
négyes fellépésével rendeznek júliusban koncertet. /mti/

- 5 -

Me

bb. 8. miniszteri nagydíj a bnv legjobb nehézipari termékének jutalmazására

i szf/tr/e vg

1965. április 22.

a nehézipari miniszter díjakat tűzött ki a budapesti nemzetközi vásár nehézipari kiállításán résztvevő vállalatok, illetve kiállítási egységek jutalmazására.

a nehézipar kiállítása évről-évre egyik legértékesebb és legérdekesebb része a bnv-nek, s még nem volt olyan év, hogy valamelyik kiállított nehézipari termék díjat ne kapott volna a vásár bíráló bizottságától. a nehézipari miniszter most alapított díjainak célja az, hogy fejlessze a nehézipari vállalatok arra irányuló egymásközi nemes versengését, hogy minél több kiváló új termékkel járuljanak hozzá a vásár sikeréhez. a miniszter vásári nagydíját, egy 30 centiméter magas ezüstszerleget, az a kiállított nehézipari termék nyerheti el, amelyben magasszintű műszaki munka valósul meg, kiemelkedő gyártmányfejlesztési tevékenység eredménye, műszaki jellemzői eléri vagy megközelíti a világszintet és exportálhatóságukkal, vagy importhelyettesítő tulajdonságaikkal jelentősen előmozdíják az ország fizetési mérlegének előnyös alakulását. az elbírálás elsőrendű szempontja a lakosság áruellátásának javítása is. hasonló feltételekkel nyolc vásári díjat - egy-egy 20 centiméteres ezüstszerleget - is kitűzött a nehézipari miniszter a kiállító vállalatok jutalmazására. a díjakat a nehézipari minisztérium kereskedelmi főosztályának és műszaki főosztályainak szakembereiből összeállított zsűri ítéli majd oda. /mti/

bb. 9. ezerrel több vágómarha

vid/ká/sk/e hk

1965. április 22.

a kisalföld közös és háztáji gazdaságaiból ezerrel több vágómarhát vásároltak fel az év első három hónapjában, mint a múlt év azonos időszakában. ez egyben azt is jelenti, hogy az előirányzott szarvasmarha-hizlalási tervet több mint husz százalékkal teljesítették túl. nagyszerű eredményeket értek el a minőség terén is. a felvásárolt vágómarhák több mint 60 százaléka extrém és első osztályú minőségű volt. /mti/

- 6 -

me

bb 10. készül az új magyar rigoletto-lemez

i ol/hné/m/fm

1965. április 22.

a magyar operabarátok bizonyára örömmel fogadják a hírt, hogy a hanglemezgyártó vállalat szakemberei már megkezdték a teljes rigoletto új, magyarnyelvű operalemezének felvételeit. a felvételek a jó akusztikájú torockó-téri templomban készülnek, melis györggyel, lászló margittal, ilosfalvy róberttel és bódy józseffel a főbb szerepekben. a zenekart lamberto gardelli vezényli. /mti/

bb 11. budapestről vidékre telepítik az alumíniumöntvények gyártását

i st/lk/m/ki

1965. április 22.

évtizedek óta a csepeli fémmű és a csepel vas és fém művekhez csatolt qualital könnyűfémmipari feldolgozó vállalat látja el az országot alumíniumöntvényekkel. csepel azonban már nem sokáig bírja kielégíteni a növekvő igényeket, mert a fémmű egyre inkább a hűtőtechnikai alapanyagok gyártására tér át, a qualital pedig igen korszerűtlen üzem, bővítése nem volna kifizetődő. ezért az alumíniumöntvények gyártását fokozatosan apcra, az egykori vasöntvénygyártó üzembe telepítik. az apci gyáregységet máris a csepel művekhez csatolták és négy év alatt 70 millió forintos beruházással bővítik. összesen 21 kemencét, ezenkívül egész sor présgépet helyeznek üzembe.

az első kilenc kemence szerelését megkezdték, ezeknek egy része rövidesen dolgozik és az idén már 600 tonna alumíniumöntvényt készítenek apcon. a beruházások befejezése után, 1968-ra ötezer tonnára növekszik az évi termelés, időközben a munkások száma is több mint négyszeresére emelkedik. /mti/

bb 12. karbantartó szolgálat az állattartási gépek üzembehelyezésére, javítására

vid/ká/sk/m

1965. április 22.

a zengőaljai állami gazdaságban új szolgálat kezdte meg működését: kizárólagos feladata az állattartási gépek üzembehelyezése, karbantartása és javítása. baranya megye nagyüzemeiben ugyanis legalább tízmillió forint értékű gép van, amelyek karbantartása eddig nem volt megfelelő, a gondozatlanság miatt a gépek tucatjai mentek tönkre.

/folyt.köv./

8.10/-n

8.10.2000

-7-

bb 12. /karbantartó ... 1. folyt./ m

a karbantartó szolgálat menetrendszerűen dolgozik. a szerelők meghatározott időkből felkeresik a gazdaságokat és elvégzik a szükséges karbantartási, illetve javítási munkákat az állattartási gépeken, s egyúttal ellenőrzik, hogy szakszerűen használják-e azokat. tevékenységüket két szervizkocsi könnyíti meg. most egy speciális - korszerűen felszerelt, próbapadokkal is ellátott - javítóműhely épül zengőfalján. az még az év folyamán elkészül és akkor az összes baranyai termelőszövetkezetben vállalják az állattartási gépek gondozását. /mti/

bb 13. szegeden tanuló néger diák tudományos szakdolgozata

1965. április 22.

vid/j/m/fm

a szegedi orvostudományi egyetemen az idei tanévben már meghaladja a harmincat azoknak a néger diákoknak a száma, akik a felszabadult afrikai országokból érkeztek ide tanulni. közöttük van emanuel tetteh, harmadéves ghanai diák, akinek csaknem valamennyi eddigi vizsgaeredménye dicséretesen jó, és a magyar nyelv nehézségeivel is egyre jobban megbirkózik. a szegeden tanuló néger diákok közül ő kapcsolódott be elsőnek a tudományos diákkör munkájába. emanuel tetteh a szülészeti és nőgyógyászati klinikán szerzett ismeretei alapján dolgozta ki szakdolgozatát, amelyben az emberi test egyes szöveteinek fehérje- és fehérjecukortartalmából von le következtetéseket. emanuel tetteh tudományos szakdolgozata az egyetem diákköri konferenciáján mint az egyik legjobb tanulmány aratott sikert. /mti/

bb 14. kilenc vízmű épül az idén pest megyében

1965. április 22.

vid/gö/lk/m/szf

harminc nagyobb és 26 törpe vízmű működik jelenleg pest megyében. ezek csaknem 400.000 lakost látnak el ivóvízzel. az idén kilenc községben épül vízmű. közülük a leányfaluit, a visegrádit, a verőceit és a szigetujfaluit még ebben az évben átadják rendeltetésének. ugyancsak ebben az évben fejezik be a cegledi víztorony és a csatlakozó hálózat egy részének felújítását, s ezzel mintegy 20.000 lakos jut egészséges ivóvízhez. ezenkívül nyolc községben mélyfurású kúttal javítják a lakosság ivóvíz-elátását.

/folyt.köv./

8.14/-n

8/10 László

-8-

bb 14. /kilenc vízmű épül ... 1. folyt./ m

pest megye ivóvízellátásának 20 éves fejlesztési terve szerint a kétezernél több lakosu községek vízművet kapnak, a kisebb településeken pedig közkutakat fúrnak. a terv megvalósításával, 1980-ban a megye lakosságának 80 százaléka jut egészséges ivóvízhez. /mti/

bb 15. kukorica terem a bakony legmagasabban fekvő vidékén

vid/ká/sk/m

1965. április 22.

a bakony legmagasabban fekvő mezőgazdasági területén, aktipusztán és környékén csak a burgonya, s káposzta termelt, az igényesebb kukoricával addig nem is foglalkoztak, amíg salánki sándor, tanító a községbe nem került. a pedagógus háztáji földjén valóságos kísérleti telepet alakított ki. dr. berzsenyi jánosics lászló növénynevelő, a keszthelyi agrártudományi főiskola tudományos főmunkatársának kukoricafajtáit vetette el kertjében. az eredmény meglepő volt, a keszthelyi és a kollektív-1-es elnevezésű rövidtenyészidejű hibrid kukorica holdanként 24 mázsás termést adott májusi morzsoltban számítva. a kutató irányításával a tanító kidolgozta a környék adottságainak megfelelő sajátos agrotechnikát és az idén a helyi termelőszövetkezet már nagyüzemi táblán próbálja ki az értékes takarmánynövényt. /mti/

bb 17. tíz idegenforgalmi kirendeltség a balaton környékén

vid/tné/m/k1

1965. április 22.

a balaton növekvő látogatottsága miatt minden évben bővítik az idegenforgalmi szervek hálózatát. májusban balatonlelén nyitlik új idegenforgalmi kirendeltség. ezzel, a balatonhoz közeli hévízt és tapolcát is hozzászámítva az idén már tíz idegenforgalmi kirendeltség működik a tó környékén. a nyárra rendszeres valutabeváltó vándorszolgálatot is szerveznek. a nagyobb nemzetközi táborokban a helyszínen gondoskodnak a külföldi turisták valutájának átváltásáról. /mti/

8.20/-n

8/10 László

-9-

bb 16. jelentékenyen nő az általános iskolát befejezők száma -
a tízéves tankötelezettség bevezetésének első tapasztalatai

i vt/gg/m/zs

1965. április 22.

a művelődésügyi minisztérium tanügyigazgatási osztályán összegezték a tankötelezettség tíz évre történt felemelésének eddigi tapasztalatait. az iskolai statisztikák adatai szerint az általános iskola nyolc osztályát 16 éves korig eredményesen végzették aránya az 1953-54-es tanévi 67.5 százalékról, 1958-59-ben már elérte a 77 százalékot. a nyolc osztályt 15 éves korukig végzették aránya az 1959-60-as tanévben az előző évi 75.7 százalékról 80.5 százalékra növekedett, a nyolc osztályt 16 éves korig végzették aránya pedig 82.8 százalékra emelkedett.

a 10 éves tankötelezettség bevezetésének pontos eredménye csak az idei tanév befejezésekor mérhető le, annyi azonban máris megállapítható, hogy a fejlődés nemzetközi viszonylatban is figyelemreméltó: az általános iskolát befejezők száma az elmúlt évekhez képest előre láthatólag jelentősen növekszik.

az első osztályba jelentkezésnél a tapasztalatok nem ilyen biztatóak, mert az arány az 1963-64 évi 98.3 százalékról az idei oktatási évben 97.1 százalékra esett vissza. a szülők egy része ugyanis hanyagságból, vagy az illetékes tanácsi szervek intézkedésének hiánya miatt nem jelentette be tanköteles korú gyermekét. az is gyakran előfordult, hogy a bejelentés megtörtént ugyan, de a szülő nem tudta, hogy gyermekét a kötelező orvosi vizsgálat eredményétől függően, júniusban, a tanév lezárása után be kell iratnia az iskolába.

a 16 éves korig tartó tankötelezettség elrendelése egyébként azt is jelenti, hogy az idei tanévtől a különböző típusú középiskolák első és második osztályaiba járó tanulókat az iskolai rendszerű oktatásból nem lehet kizárni, bármely főhatóság felügyelete alá tartozzék is a tanintézet. /mti/

-. -

bb 18. termelőségvetkezeti üdülő a szapáryak büki kastélyában

vid/ká/sk/m

1965. április 22.

gyógyfürdőjéről országoshirű büki községben termelőségvetkezeti üdülőt létesít a vas megyei tanács. erre a célra a volt szapáry kastélyt alakítják át. az építkezést még ebben az évben megkezdik, s egyidejűleg rendbehozzák a kastélyt övező hatalmas parkot is. /mti/

-. -

8.50/-n

9-2000

-10-

bb 19. negyedére csökkent a szilikózis betegek száma a diósgyőri kohászatban

vid lk vm szf

1965. április 22.

a Lenin kohászati művekben a sajátos kohászbetegség, a szilikózis megelőzésére, illetve gyógyítására az utóbbi időkben számos intézkedést vezettek be. több üzemben, a betegség gyakori előfordulási helyén, jelentősen javították a munkakörülményeket. az acélöntődében például korszerű berendezéssel bevezették a vizsugaras öntvénytisztítást, módosították a formázási technológiákat, a tűzállóanyaggyárban megszüntették az egészségre ártalmas régi kemencéket. megvalósították a rendszeres, helybeni tüdőszűrővizsgálatokat. bevezették a szilikózis gyanúsak gondozását, negyedévenkénti vizsgálatát. akinél a betegség jelentkezik, azokat más munkakörbe helyezik.

az utóbbi időben évenként harminc-ötven dolgozó került az egészségre veszélytelenebb munkahelyre. az üzemorvosok rendszeresen gondoskodnak a dolgozók felvilágosításáról. a gyár éjjeli szanatóriumában, a különböző üzemekben hetenként, illetve havonként tartanak egészségügyi előadásokat, az eddigi műszaki és egészségügyi intézkedések eredményeként lényegesen csökkent a diósgyőri kohászatban a szilikózis megbetegedések száma. ma már mindössze 110 dolgozót tartanak nyilván ilyen betegség gyanújával, a tényleges szilikózis betegek száma pedig nem éri el a hetvenet. ez a szám a negyede a hét év előttinek. /mti/

-. -

bb 20. kő- és bronzkori leletek tiszadob-rejehalmon

vid tné vm fm

1965. április 22.

mélyszántás közben kő- és bronzkori leletekre bukkantak tiszadob-rejehalmon. az eke nagymennyiségű edénytöredéket, kőbaltát forgatott ki a földből. ennél is érdekesebb leletek az ötmázsás terméskövek, amelyekkel valószínűleg gabonát őrltek és később ugynevezett halontemetkezés céljaira használtak fel. /mti/

-. -

bb 21. faluellaató zöldségkertek szabolcsban

vid ká sk vm

1965. április 22.

a szabolcs megyei termelőségvetkezetek amellett, hogy nagy területen termesztenek zöldségféléket a kereskedelem és konzervipar számára, megoldják a falvak helyi ellátását is. négy-öt holdas táblákat jelöltek ki erre a célra, s azok termését helyben értékesítik. a faluellaató zöldségkertek együttes területe körülbelül 700 hold. /mti/

-. -

8.55/-n

902 2000

-11-

bb 22. több mint egy százalékos létszámmegtakarítás negyedév alatt a nehéziparban - teljes egészében a termelékenység növelése eredményezte a termelési terv túlteljesítését

i szf tné vm ki

1965. április 22.

előzetes számítások szerint a nehézipar 1.2 százalékkal túlteljesítette első negyedévi termelési tervét. ezen belül a bányászat túlteljesítése 2.1, a villamosenergia ágazaté 0.6, a vegyipari ágazaté - beleértve a szorosan vett vegyiparon kívül a gyógyszer-, a kőolaj-, az alumínium- és a gumipart is - 1.1 százalék. az előző év azonos időszakához képest az idei első negyedévben 6.5 százalékkal növelte termelését a nehézipar.

a számottevő túlteljesítést a tervezettnél kisebb munkáslétszámmal érték el, tehát a többlettermelést teljes egészében a termelékenység növelése eredményezte. a három ágazat, a bányászat, a villamosenergia- és a vegyipar első negyedévi tervéhez képest 1.1 százalékos létszámmegtakarítást ért el. a munkáslétszám 1.2, az alkalmazotti 0.8, százalékkal lett kisebb. a legnagyobb létszámcsökkenés, 1.3 százalék, a bányászatban történt. ezek az adatok azt mutatják, hogy a nehézipari tárca trösztjeinek, vállalatainak többsége jól hajtotta végre a munkaerőgazdálkodásra vonatkozó intézkedéseket és helyesen érvényesítette a felsőbb szerveknek erre irányuló elképzeléseit./mti/

bb 23. markusovszky-émlékünnepségre készülnek szombathelyen és vasegerszegen

i vid fm vm fm

1965. április 22.

markusovszky Lajos születésének 150. évfordulója alkalmából 24-én emlékünnepséget rendeznek a szombathelyi markusovszky-kórházban. dr. darabos Pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára mond emlékbeszédet, majd dr. Sós József, Kossuth-díjas akadémikus tart tudományos előadást. utána kerül sor a markusovszky-émlékplakett átadására és a kórház parkjában az intézmény névadója szobrának megkoszoruzására.

április 25-én vasegerszegen rendeznek koszorúzási ünnepséget markusovszky Lajos és felesége sírjánál./mti/

9.02/-n

910 25/1

-12-

bb 25. új tipusterv-sorozat készül a mezőgazdasági építkezések könnyítésére

i sb lk vm ki

1965. április 22.

az év végéig 32 új tipustervet készítenek a mezőgazdasági építkezések gyorsítására a tipustervező intézet és az agroterv dolgozói. valamennyi tervnek közös vonása, hogy előregyártott vasbeton pillérek, gerendák és acél- vagy betonvázas tetőszerkezet felhasználását írják elő. ezzel alapozzák meg a mezőgazdasági épületek felállításiának gazdaságos, gyárszerű építési módszerét.

terveznek többek között 98 és 108 férőhelyes tehénistállót, továbbá növendékmarha-, borjúnevelő- és elletőistállót, sertéshizlalót, csibe- és jércenevelőt. a kertészek gyümölcsmanipulátorról, a gabona- és takarmánytermelők pedig 30 vagy 60 vagonos magtárról, gépszínről, valamint termény- és műtrágyatárolóról kapnak terveket. az előregyártott épületszerkezetek felállítására az építőipar külön gépesített szervezetet alakít, amely hónapok helyett 10-20 nap alatt szereli össze az épületek vázát. a gépesített csoport sorozatszerűen építkezik, vándorol majd egyik gazdaságból a másikba. lehetőség nyílik azonban a gazdaságok saját építőbrigádjainak felhasználására ezzel, hogy a betonvázas épület oldalait helyi építőanyaggal falazzák és elvégzik az építkezés befejező munkáit. az új tipustervek alapján összeállított építményeket jobban hasznosíthatják a gazdaságok, mint a hagyományos gazdasági épületeket. a korszerű betonvázzal ugyanis 9, 12 vagy 15 méter széles épületet lehet kialakítani anélkül, hogy az oldalfalak között oszlopokkal is alá kellene támasztani a tetőszerkezetet. így a tágas belső részt bármikor átrendezhetik, például a tehénistállót könnyen átalakíthatják sertéshizlalóvá, vagy más rendeltetésű épületté, mert a betonvázon nem kell változtatni. szükség esetén ez a váz is szétszerelhető, s az épület könnyen áthelyezhető. az idén előreláthatólag már sor kerül négy-öt ilyen univerzális gazdasági épület felállítására./mti/

bb 24. száz brigád vetélkedik a szocialista címért a körös-vidék termelőszövetkezeteiben

vid ká sk vm

1965. április 22.

a körös-vidék termelőszövetkezeteiben a felszabadulási versenymozgalom részeként nagy lendületet vett a szocialista címért küzdő brigádok vetélkedése. összesen 100 brigád tűzte célul, hogy elnyeri ebben az évben a megtisztelő címet. a mezőberényi aranykalász tiszben, ahol három növénytermesztő asszonybrigád viseli a szocialista címet, most az itatásos borjúnevelők körében szerveztek újabb brigádot. a füzeggyarmati vörös csillag tiszben nyolc brigád nevezett be a versenymozgalomba, s a vezetőség a legkiválóbbak munkáját 100.000 forint célprémiummal jutalmazza. a szocialista címért küzdő termelőszövetkezeti brigádok általában 10-25 százalékos tervet felüli hozamok elérését vállalták./mti/

9.10/-n

915 25/1

-13-

bb 26. falukrónika jánosházáról

vid/j/m/fm

1965. április 22.

Falukrónika készül a vas megyei jánosháza községben, ebben az érdekesebb eseményeken kívül megírják a szürkébb hétköznapok történetét is, a felszabadulás előtti időktől napjainkig. megemlíti a krónika a szombathelyi faipari vállalat jánosházi üzemi részének megnyitását, a művelődési otthon építését, a vár helyreállítását, a helyi földművelőszövetkezet, a termelőszövetkezet, a kisipari szövetkezet életének eseményeit. a falukrónikát - amelyet a helytörténeti munkaközösség állít össze - a falumúzeumban helyezik el. /mti/

...-

bb 30. kevesebb robbanóanyag fogyasztást, több darabos szenet eredményezett az ózdvidéki bányászok versenye

vid/lk/m/

1965. április 22.

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél csaknem 200 munkacsoport vetélkedik a felszabadulási versenyben a szocialista brigád címért. a szénfalnál, a szállításhoz, valamint a földalatti folyosók üzembiztos állapotban tartásán dolgozó csapatokat a műszakiak segítik. aknászok, üzemmérnökök vállalták, hogy szakmai tanácsokkal támogatják őket vállalatosaik teljesítésében.

az összefogásnak már mutatkoznak az eredményei. a somszáti bányüzemben például új robbantási eljárást honosítottak meg. egy-egy széntelepben a műszaki vezetők a csapatvezetők vajárokkal közösen határozták meg a legeredményesebb eljárást. ezzel mintegy 14 százalékkal csökkentették a robbanóanyag fogyasztást. a megfelelően telepített furólyukakkal elérték, hogy a darabos szén aránya megnőtt. ebből könnyebben ki tudják válogatni az éghetetlen meddőt és értékesebb szenet termelnek.

a farkaslyuki bányüzemben sok gondot okozott a minduntalan előtörő bányavíz. nemcsak a munkahelyet sárosította össze, ami a kaparószalagok és más gépi berendezések gyakori üzembiztosítását okozta, hanem lassította a fejtések előrehaladási sebességét is. a műszakiak segítségével most ugynevezett csapoló furásokat mélyítettek a széntelepben. ezeken a 20-25 méteres szénbe furott lyukakon a víz kicsöpög, s mire fejtésre kerül a sor, már veszélymentesen, szinte száraz munkahelyen tudnak dolgozni. ezzel az eljárással az utóbbi hetekben a munkacsoportok fejteljesítménye 10-12 százalékkal emelkedett. /mti/

...-

9.15/-n

-14-

4/16 20/11

bb 33. társadalmi összefogással kevesebb pénzből több járda épül szombathelyen

vid/j/m/fm

1965. április 22.

Szombathelyen egyik fontos feladat a járdaépítés, mert a város járdáinak hossza összesen 284 kilométer, s ebből jelenleg csak 76 kilométernyi a szilárd burkolatú. az elmúlt évben 20 utcában 3.200.000 forintos költséggel 27.000 négyzetméter járda épült. az idén erre a célra kétféle millió forint áll a városi tanács rendelkezésére. az igény persze ennek a sokszorosá, s ezért nagyon gazdaságosan kell bánni a pénzzel.

a szombathelyiek szeretik városukat, és szívesen hoznak áldozatot csinosítása, fejlesztése érdekében. ez tükröződik abban is, hogy a múlt évhez viszonyítva az idén kevesebb pénzből, több járda épül. házilag építkezéssel, a társadalmi erők összefogásával 23 utca szilárd burkolatát készítik el.

a munkák szervezését mind a 23 utcában egy-egy végrehajtó bizottsági tag vállalta. a tanács a szükséges anyagot megveszi, a helyszíntre szállíttatja, s az összes többi munkát társadalmi összefogással végzik. /mti/

...-

bb 34. megvédik a sümegi őskori kovakőbányát

vid/lk/m/szf

1965. április 22.

a sümeg melletti mogyorósd pusztán geológiai kutatás közben érdekes bányatörténeti leletre bukkantak. a kiásott kutatóárok révén napvilágra került az ősember bányája, ahol a tűzcsiholás nélkülözhetetlen anyagát, a kovakövet bányászták. az őskori kovakőbányában több akkori bányász-szerszámot is találtak. a kutatóárok, amely szemléltetően mutatja az őskor bányászatát, a feltárás óta fedetlenül, védtelenül állt. a ritka lelőhelyet a napokban meglátogatta a soproni bányászati múzeum igazgatója és intézménye védnöksége alá vette. a kovakőbányát rövidesen konzerválják és megmentik az időjárás pusztításaitól. /mti/

...-

9.20/-n

-15-

9.20/20/11

bb 35. kialakulóban a nagyüzemi ludtenyésztés: 1.7 millió rajnamenti kislibára számíthatnak az idén a termelő üzemek

i cs/hné/m/ká

1965. április 22.

a legutóbbi négy év alatt a rajna vidékéről importált sokat tojó ludfajta az egész országban meghonosodott, s ma a nagyüzemi gazdaságok törzs ludállományának 98 százalékát képezi. 1964-ben a termelőszövetkezetek rajnai törzsállománya átlagosan 31 tojást adott, ugyanakkor a hagyományos fajták tojáshozama 12-15 között volt. az állami gazdaságokban a tojóállomány átlaga 42.1-re emelkedett. ez a nagyüzemi tenyésztésre kiválóan alkalmas fajta 500-as falkákban tenyészthető leggazdaságosabban. külön előnye, hogy már januárban kezdi a tojásrakást, s csak júniusban fejezi be, így a tenyésztési időt és az épületeket jobban ki lehet használni.

idén januárban a termelőszövetkezeti baromfitelegeken 94.500, az állami gazdaságokban és baromfitelegeken pedig 16.000 rajnamenti törzsludat számláltak, de a háztáji gazdaságok rajnamenti állománya is erőteljes fejlődést mutat: 1964 telén 1500, most pedig 12.000 libával kezdték a tenyésztési idényt.

a jól honosodott, kiváló tulajdonságait megtartó ludfajta tenyésztése iránt országszerte igen nagy az érdeklődés. az igényeket nem tudják kielégíteni a keltetőállomások, noha - a szakemberek becslése szerint - az idény végéig 1,600.000-1,700.000 kislibát adnak át tenyésztésre. az eddiginél sokkal nagyobb számú liba felnevelésére megvannak a feltételek: a szerződő gazdaságok központi készletekből cseretermény ellenében kapnak indító tápot, majd speciális nevelőtápot is. a tojásra szerződött gazdaságok pedig minden átadott tojás után egy kiló tojótápot kapnak állami uton. /mti/

...

bb 36. régészeti feltárások a szigligeti várnál - a jövő év végéig befejezik a restaurálását

vid/j/m/fm

1965. április 22.

az országos műemléki felügyelőség szakemberei két évre tervezett munkát kezdtek meg a szigligeti vár romjainál. egyelőre még a régészeti előmunkálatokat végzik, de rövidesen hozzálátanak a vár és környéke teljes feltáráshoz. a régészek a feltárással kimutatják az egyes építészeti periódusokat, és felkutatják a földben levő értékes épület maradványokat is.

/folyt.köv./

9.26/-n

-16-

9.26. Leli

bb 36. /régészeti ... 1. folyt./ m

a szigligeti vár, - amelynek történelmi szerepe szerényebb volt, mint a többi környékbeli erődé -, kedvező fekvése, tájésztétikai előnye és idegenforgalmi helyzete révén került a legsürgősebben védelemre szoruló műemlékek listájára. a szigligeti váron nem hajtanak végre rekonstrukciót, csupán a falak konzerválására, a romok restaurálására kerül sor. a tervek szerint bemutatják a közönségnek a vár egész alapterületét, s azokat az alapfal-maradványokat és kazamatákat is, amelyek már évtizedek óta a föld alatt húzódnak. /mti/

...

bb 37. magyar javaslatot fogadtak el genfben a villamosenergiatermelés egységes mérésére

i szf/hné/m/ki

1965. április 22.

az ENSZ európai gazdasági bizottsága villamosenergiail szakbizottságának statisztikai munkacsoportja a napokban tartotta 8. ülését genfben. a csoport alelnökévé ismét - ezúttal negyed ízben - teőke gézát, a magyar villamosenergiaipar képviselőjét választották meg. az ülésen tárgyalták többek között a szilárd, a folyékony és a gáznemű energiahordozókat, valamint a vízerővel termelt villamosenergia összehasonlítására és összegezésére vonatkozó javaslatokat. végeredményben azt a magyar javaslatot fogadták el, hogy a vízerőművi villamosenergiát, statisztikai szempontból, mindenkor annyi kalóriával vegyék egyenértékűnek, amennyivel az a korszerű hőerőművekben termelhető. /mti/

...

9.30/-n

9.30. Leli

-17-

bb 27. a kibővített „izotóptér,, - sikerült rendet teremteni az elemi részecskék világában

i tz gk vm vg

1965. április 22.

az omega minusz egy korábban nem észlelt elemi részecske előállítására és megfigyelésére alátámasztotta azt az új elméletet, amely rendszert igyekezett felfedezni az anyag eddig megismert legapróbb építőköveinek, az elemi részecskéknek a világában. az elméleti fizikai kutatásnak ezt az eredményét dr. Károlyházi Frigyes docens, a fizikai tudományok kandidátusa ismertette az uránia csillagvizsgáló legutóbbi előadóján.

amint elmondotta, az elemi részecskék - egy-két kivételtől eltekintve - instabilok, vagyis a pillanatnak is csak tört részéig élnek, de még közöttük is vannak egymáshoz viszonyítva hosszabb és rövidebb életűek. pusztán megítélés dolga, hol vonjuk meg azt a „korhatárt,, amely elválasztja az „igazi,, elemi részecskéket az úgynevezett rezonanciáktól, amelyeknek életpályája már ahhoz is túlságosan rövid, hogy miközben végigszáguldanak rajta, akár a leggyengébb nyomot hagynák is maguk után. ha a korhatárt lezárítva bőkezűen adományozzuk az „állampolgárságot,, a részecskék birodalmának népsége akár végtelen is lehet.

az új elmélet azon alapszik, hogy bizonyos elemi részecskék között félreérthetetlen kapcsolatok fedezhetők fel. a neutron és a proton például rendkívüli mértékben hasonlít egymásra. energiában, a kölcsönhatás erősségében, stb. nem különböznek, de mégsem tevénytartóak össze. olyanok, mint például ugyanaz a villanykapcsoló függőleges, illetve vízszintes állásban. a kapcsolót valóságos mivoltában egyik helyzet sem változtatja meg, de mindegyik felismerhető és jól meg is különböztethető a másiktól, például azon az alapon, hogy az egyik világosságot teremt, a másik nem.

más elemi részecskék - például a pi-mezonok - kapcsolata csak egy háromállású, ismét másoké éppenséggel egy ötállású villanykapcsolóval hasonlítható össze. és az elmélet nagy újdonsága annak a felismerésnek, hogy az ilyen nagyobb számú egyedeket összefogó kapcsolatok kiderítéséhez tovább kell fejleszteni egy már régebben bevezetett fizikai fogalmat: háromnál több dimenzióssá kell kibővíteni az úgynevezett izotóptérét. ennek az izotóptérnek semmi köze nincs sem az elemek izotópjaihoz, sem a bennünket körülvevő térhez. pusztán matematikai formula csupán, amelyben azonban kibővítése után ugyanúgy felismerhetők a kapcsolatok az egymáshoz közelebb álló, aránylag nagyobb számú elemi részecskék között, mint a közönséges térben a villanykapcsoló különböző állásai esetében.

ily módon sikerült körülbelül ötven elemi részecskét közös tulajdonságaik alapján 3-4 csoportba sorolni és ezeken belül is mind egyiknek megtalálni a pontos helyét. ez pedig körülbelül ugyanakkora tudományos eredmény, mint annakidején a menyeelejev-féle periódikus rendszer megalkotása volt.

/folyt.köv./

9.36/-n

9vi Zee

-18-

/bb 27. a kibővített....1.folyt./vm

ez a besorolás kezdetben természetesen csak elméletileg lehetett teljes, a valóságban sok hely maradt betöltetlenül az egyes csoportokban. az omega minuszt tulajdonságai pontosan arra a helyre „képesítették,, ahová az elmélet már előre besorolta. jogosult volt tehát az izotóptér kibővítése és helyesen ismerték fel a rendszerezés elvét is az elemi részecskék világában./mti/

bb 28. nyolc-tíz centiméteresek a paprikapalánták - 83 géppel ültetik ki a kis növényeket kalocsa vidékén

vid ká tr vm

1965. április 22.

kalocsa paprikatermő vidékén, ahol az idén 7.196 holdon termesztik a világhírű fűszernövényt, az esetleges fagykára számítva, a szokottnál nagyobb területen, 150.000 négyzetméternyi melegágyban nevelik a palántákat a szabadföldi kiültetéshez. a „paprikás,, gazdaságokban a már 8-10 centiméteres növényeket hűtéssel edzik, hogy jobban átvészeljék az átültetést. a paprikaföldek a bőséges áprilisi csapadék után elegendő vizet tartalékolnak a május elején kikerülő növények számára. a fűszerpaprika egyik legfárasztóbb munkáját, a palántázást már mindenütt gépesítik. a nagyüzemi földek beültetéséhez 83 gép áll a gazdaságok rendelkezésére./mti/

bb 29. több mint száz pályamű érkezett a siklósi várfesztivál fuvószenekari hangversenyére

vid j vm fm

1965. április 22.

a siklósi várfesztivál június második vasárnapján - 13-án - sorra kerülő országos fuvóshangversenyére több mint száz pályaművet küldtek be a hangversenyen részt venni szándékozó fuvósszenekarok. a rendezőbizottság ezek közül állítja össze a hagyományos fesztivál idején műsorát. a tavalyi találkozó pályázati eredményeit az ez évi fesztivál megnyitó ünnepségén hirdeti ki a honvédelmi minisztérium képviselője, a rendezőbizottság tagja.

a siklósi várfesztivált más események is színesítik. a magyar nemzeti galéria és a történelmi képcsarnok képanyagából „magyar csataképek,, címmel kiállítás, a külső vár területén országos ifjúsági tábor nyílik. a várban korabeli apródruhákba öltözött uttorok teljesítenek szolgálatot. a vendégek ellátásáról és hangulatáról a kitűnő villány-siklósi borokat felvonultató „hordókorzó,, gondoskodik majd./mti/

9.42/-n

1020 Zee

-19-

bb 31. nemzetközi szarvasmarha-tenyésztési kongresszus magyarországon

k ie vm ká

1965. április 22.

az európai szarvasmarha-tenyésztők szövetsége szokásos évi kongresszusát az idén - április 26. és 29. között - hazánkban rendezte meg. a kongresszus résztvevői április 26-án budapesten, a technika házában egész napos tanácskozást tartanak, a következő napokon pedig mezőgazdasági üzemeket és kísérleti intézeteket látogatnak meg. a kongresszus iránt mind a hazai, mind a külföldi szakkörökben nagy az érdeklődés. külföldről eddig 9 ország mintegy 50 szakembere jelentette be részvételét./mti/

- . -

bb 32 sikerrel próbálták ki a rozsdá ellen védő csomagolópapírt

vid lk vm szf

1965. április 22.

a veszprém nehézipari kutató intézet korróziós osztályának munkatársai érdekes kísérletsorozatot fejeztek be. a rozsdá elleni védő eljárások között hazánkban először alkalmazták azt a módszert, amelynek lényege, hogy nem a fém felületét vonják be az óvszerrel, hanem a csomagolásra használt papír belső oldalát. a papírra felvitt vegyszer a tárolás, szállítás közben lassan párologni kezd és olyan gőzöket bocsát ki, amelyek egyenletesen „megfürdetik”, a fémet, láthatatlan védőréteggel vonják be felületüket. a vékonyan lerakódó vegyi anyag tökéletes biztonságot nyújt, hosszabb ideig nem kezd ki a féltett fémtárgyat, gépalkatrészt a rozsdá. a szakemberek a „klimakamrákban”, tetszés szerinti páratartalmu levegőt állítottak elő. azt tapasztalták, hogy még a trópusiak megfelelő körülmények között is megbízhatóan megvédte a fémtárgyat a preparált csomagolópapír.

a veszprémi kísérletek után papíripari szakértőkkel közösen készülnek fel a nagy károkat megelőző csomagolóanyag gyártására.
/mti/

- . -

bb 38. magyar gyártmányú kézi hajszáritógép

vid gö lk vm szf

1965. április 22.

kézi hajszáritógép sorozatgyártását kezdte meg a vecsési vegyipari ktsz. a pisztolyalaku, elektromotorral működő gép beépített hőkioldója azonnal kikapcsolja a fűtést, ha a kellően forróbb levegőt áraszt. a szövetkezet az idén mintegy ötezer hajszáritógépet készít. az első szállítmány előreláthatólag júniusban kerül az üzletekbe./mti/

- . -

-20-

9.45/-n

■ 1022 *Zsolt*

bb 39. megemlékezés az iskolákban Leninről

k vt/tné/m

1965. április 22.

csütörtökön országsszerte megemlékeztek iskoláinkban v. i. Lenin születésének 95. évfordulójáról. a tanulói fűjesség előtt a pedagógusok méltatták Lenin életét, munkásságát. /mti/

- . -

bb 40. megjelent az állam és igazgatás áprilisi száma

k sr vm

1965. április 22.

az állam és igazgatás most megjelent áprilisi száma hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából közli Dobi Istvánnak, a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének „felépítettük a nép államát”, c. visszaemlékezését. a továbbiakban dr. Nezvál Ferenc, igazságügyminiszter a bírósági szervezet és az igazságszolgáltatási munka felszabadulás óta elért fejlődéséről; dr. Beer János professzor a demokratikus magyar államigazgatás megszületéséről; dr. Katona Zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese az ügyészességi szervezet fejlődéséről; dr. Szamel Lajos professzor a népi bizottságoknak a közigazgatás demokratizálásában való szerepéről; dr. Bihar Ottó professzor a tanácsok államhatalmi jellegéről; dr. Kovács Tibor, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője az államigazgatás helyi szervei személyi állományának alakulásáról írt tanulmányt a lapban./mti/

- . -

bb 41. mszmp-küldöttség utazott Olaszországba

sk/m/sr

1965. április 22.

az olasz kommunista párt központi bizottságának meghívására Szirmai Istvánnak, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével csütörtökön magyar pártküldöttség utazott Rómába.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent nemes Dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Veneczi János, a budapesti pártbizottság titkára, Garai Róbert és Garamvölgyi József, a központi bizottság osztályvezető-helyettesei./mti/

- . -

12,03/m

- 21 -

hno *Zsolt*

bb 42. az élelmezésügyi minisztérium élüzemei

i kf/gg/m/ki

1965. április 22.

az élelmezésügyi minisztérium, az élelmezési ipari dolgozók szakszervezete elnökségével egyetértésben az 1964 évi eredmények alapján a következő vállalatokat tüntette ki élüzem címmel: nagykőrösi konzervgyár, baranya-tolna megyei husipari vállalat, heves megyei husipari vállalat, fejér megyei husipari vállalat, komárom megyei husipari vállalat, baromfiipari országos vállalat törökszentmiklósi gyáregysége, baromfiipari országos vállalat mezőgazdasági üzeme, növényolajipari és mosószergyártó országos vállalat kőbányai növényolajgyára, hajdu megyei tejipari vállalat, borsod megyei tejipari vállalat, hűtőipari országos vállalat győri hűtőháza, hűtőipari országos vállalat békéscsabai hűtőháza, magyar cukoripar ercsi cukorgyára, magyar cukoripar sárvári cukorgyára, magyar édesipar budapesti keksz- és ostyagyára, vas megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat, békés megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat, győr-sopron megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat, szeszipari országos vállalat szabadegyházi szeszgyára, szeszipari országos vállalat győri szeszgyára, magyar likóripari vállalat, szabolcs-szatmár megyei gyümölcs-szeszfőzde és szikvizipari vállalat, magyar országos söripari vállalat nagykanizsai sörgyára, élelmiszeripari javító, szerelő és szolgáltató vállalat gépgyára, budapest, magyar állami pincegazdaság export-import üzeme, magyar állami pincegazdaság badacsonyvidéki üzeme, kazincbarcikai sűtőipari vállalat, tatabánya- és környéke sűtőipari vállalat, vas megyei 2. sz. sűtőipari vállalat, somogy megyei sűtőipari vállalat. /mti/

-22-

13.20/-n

1332 22.4.22

bb 43. időjárásjelentés

gk vm

1965. április 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. április 22-én, csütörtökön 13 órakor:

csak néhány órás napsütés, több helyen eső

európa északkeleti részén több hete derült, száraz az időjárás. a nyugatomba jutott légtömegek a tartós napsütés hatására fokozatosan fölmelegedtek. európa többi részén általában hűvös, jobbra felhős, többfelé esős az idő. hazánkban tegnap az északnyugati országrészben berult idő volt, északkeleten és a déli megyékben általában 1-5 órán át sütött a nap. országsszerte esett az eső. északkeleten és szeged környékén zivatarok voltak jégesőkkel. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 és 15 milliméter között volt, a nyugati határszéli megyékben azonban több helyen mértek 30-50, brennbergbányán 53 millimétert. a hőmérséklet északnyugaton egész nap 6-9 fok között volt, máshol 9-14, északkeleten 12-16 fokig emelkedett. az éjszaka folyamán szentgotthárd környékén az eső havasodóba, majd havazásba ment át és ma reggelre a földet egy centiméter vastag hólepel vonta be. a hőmérséklet ma hajnalra 2-6, szentgotthárdon 0 fokig süllyedt. ma délelőtt hazánkban erősen felhős idő volt, a nyugati megyékben további esőkkel, helyenkint futó záporokkal.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 8.5 fok volt, 4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

a hőmérséklet csúcserkéte tegnap budapesten 10 fokkal volt a legutóbbi évek megfelelő átlagos értéke alatt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 747 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, csak néhány órás napsütés. több helyen eső. néhány helyen újból lehet zivatar. mérsékelt, helyenkint élénkebb szél. a nappali felmelegedés nyugaton kissé fokozódik, keleten alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8-13 fok között, keleten helyenkint 15 fok közepében.

a duna vízállása budapesten 459 centiméter. /mti/

13.56/-n

1403 22.4.22

-23-

bb 45. kétszeres mennyiségű kokszolható szenet ad a korszerűsített pécsi mosómű - megkezdődött a felújított 40 éves üzem folyamatos kipróbálása

vid/lk/m/szf

1965. április 22.

három év munkájának és 120 millió forint beruházásának eredményeként utolsó szakaszához érkezett a pécsi szénmosó rekonstrukciója. a több hónapja tartó bejáratás, ellenőrzés, műszaki vizsgálat után megkezdődött az üzem folyamatos kipróbálása. jelenleg még egy műszakban dolgoznak a gépek, de az első félév végére már teljes kapacitással termelnek.

a rekonstrukció magyar és cseh együttműködés eredménye. a technológiai berendezéseket, többek között a ciklonmosót, az automatikus vezérlőrendszert csehszlovákiában tervezték és állították elő. az épületgépészeti és szállítórendszer magyar szakemberek munkája. az üzemet együttesen szerelték, helyezték működésbe.

a korszerűsítést a növekvő igények, a gazdaságosság szempontjai tették szükségessé. köztudomású ugyanis, hogy a pécsi bányák fekete-szenét a dunai vasmű használja fel. a pécsi mosóban 18-19 százalékos hamutartalmú szenet állítottak eddig elő. ezt a szenet rendeltetési helyén újból kellett mosni, dustalni, hogy a kokszkemencékbe alkalmas minőségű, 12 százalékos hamutartalmú szenet adagolhassanak. a jövőben a modernizált mosómű jóvoltából már pécsről ilyen alacsony hamutartalmú szenet szállítanak dunaujvárosba. megszűnik a kétszeri mosás, a melléktermék felesleges szállítása. a mellékterméket a jövőben a mosóval szomszédos hőerőmű tüzei el. a korszerűsített mosómű évente 70 millió forintot takarít meg a népgazdaságnak.

már készülnek a tervek a szénosó további fejlesztésére. a következő években úgy alakítják át az üzemet, hogy a mosásnál keletkező kőszén iszapot azonnal feldolgozza. ezzel világviszonylatban is uttörő lesz a pécsi üzem. /mti/

-.-

14.03/-n

1405 *zala*

-24-

bb 44. megnyílt a hetedik országos tudományos diákköri konferencia
t fe sk vm sr 1965. április 22.

az ötvös Loránd tudományegyetem aulájában csütörtökön ünnepélyesen megnyílt a hetedik országos tudományos diákköri konferencia. a megnyitón megjelent molnár jános és dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettesek. a vendégek soraiban foglaltak helyet a társegyetemek rektorai, rektorhelyettesei, egyetemi tanárai és főiskolai igazgatók. részt vettek a megnyitón egyetemi küldöttek moszkvából, szófiából, helsinki, belgrádból, jénából, greifswaldból, stockholmból, brüsszelből, bolognából, és párizsból.

sötér istvánnak, az ötvös Loránd tudományegyetem rektorának üdvözlő szavai után molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet. többek között hangsúlyozta:

- a hetedik országos diákköri konferencia felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából ül össze. tíz éve annak, hogy 1955 tavaszán megtartották az első konferenciát. akkor 105 dolgozatot mu-tattak be, most pedig - a műszaki és a vegyész-szekciót nem számítva - 450 dolgozatot adtak be a fiatalok. ez a számszerű fejlődés is tükrözi a tudományos diákkörök iránti növekvő érdeklődést. a tudományos diákköröknek több mint 4000 tagja van, jóllehet azok nem fogják át valamennyi egyetem és főiskola nappali tagozatának hallgatóit.

- de nemcsak számszerű fejlődésről lehet számotadni. a dolgozatók valamennyi szakterületen egyre színvonalasabbak. a bírálók szerint ezuttal különösen a természettudományi szekció dolgozatai kiemelkednek, közülük több a magyar tudományos akadémia actáiban is megjelenik. a bírálók általános megállapítása az is, hogy az előadások többségét a korszerű tudományos módszerek alkalmazására való törekvés jellemzi. örvendetes jelenség, hogy több kollektív munkát is bemutatnak. mind a humán jellegű dolgozatok, mind pedig a más szakterületek dolgozatai, mindinkább a társadalmi, a gazdasági, a tudományos élet aktuális, korszerű problémái közül választják témájukat. ez arra mutat, hogy a diákkörök nem váltak elvont, életlenségű elszakadt köröcskékké, hanem olyan együtteseket alkotnak, amelyek megértik a tudomány nagy szerepét a társadalom fejlődésében. ezt a jótulajdonságot kell tovább erősíteniük.

a miniszterhelyettes a tudományos diákkörök fejlődési lehetőségeiről szólva megállapította, hogy a nappali hallgatók létszámának mintegy 10 százalékát kitevő diákköri tagság szép eredmény, de mégsem kielégítő. még több diáknak kell részt vennie ebben a munkában és biztosítani kell, hogy a tudományos diákkörök tevékenysége „ki-sugározzon”, az egyetemi hallgatók nagy többségére. külön nyomatékkal szólott a marxizmus-leninizmus tudományos diákköreinek felelősségéről.
/folyt.köv./

14.15/-n

-25-

zala

/bb 44. megnyilt.....1.folyt./vm

molnár jános miniszterhelyettes beszéde további részében részletesen foglalkozott az egyetemi ifjúság eszmei-politikai arculatával. hangsúlyozta, hogy az egyetemi fiatalság munkája - és ezt a diákköri dolgozatok is mutatják - elevenen kapcsolódik a felnőtt nemzedékéhez, a politikai és világnézeti állásfoglalásuk pedig befolyásoló erejű tényező és még inkább az lehet a társadalom egésze szempontjából. ennek érdekében még szorosabbá kell fűzni a közvetlen gyakorlati kapcsolatot a társadalom és az egyetemi ifjúság között. szavait azzal a kívánsággal fejezte be, hogy az egyetemi fiatalság még közvetlenebbül kapcsolódjék be a társadalom politikai életébe, a munkásosztály és a parasztság életébe, mert ez egyben a jövőre való felkészülés eszköze is.

vajó péter, a kisz központi bizottságának titkára felszólalásában rámutatott: a tudományos diákkörök a kommunista szakemberképzés igen jelentős formái. hangsúlyozta, hogy a tudományos diákkörök jelentősen elősegíthetik a marxista világnézeti, politikailag képzett kommunista erkölcsű szakemberek felnevelését, akik szeretik hivatásukat, szakmájukban képesek önálló, alkotó munkára és tudatosan tevékenykednek hazánk gazdasági, politikai és kulturális céljainak megvalósításáért.

arra kell törekednünk - mondotta, - hogy a tudományos diákkörök ne csak az egyetemeken működjenek s ezért örömmel üdvözöljük a tanárképző főiskolások szereplését a konferencián és bízunk abban, hogy ők is megállják helyüket a színvonalas versenyben.

az ünnepi megnyitó sőtér istván zárószavával ért véget.

a délutáni órákban megkezdődött a társadalomtudományi, bölcsészettudományi, a közgazdaság- és természettudományi szekciókban a fiatalok háromnapos tanácskozása.

a hetedik országos tudományos diákköri konferenciát több magas-színvonalu kulturális program egészíti ki./mti/

14.30/-n

-26-

bb 46. kifizették a két héttel ezelőtti öttalálatos Lottó főnyereményt

1 kf/kf/m/ki

1965. április 22.

az otp debreceni fiókjában csütörtökön délben kifizették a két héttel ezelőtti 15. játékheti, öttalálatos Lottó főnyereményt. két debreceni gépkocsivezető, o.j és p.zs. - akik a telitalálathoz ráadásnak még négyes találatot is elértek - a nyereményilleték levonása után 1 917 529 forintot vett kézhez a kétszeres nyereményért.

a szerencsés Lottózók elmondották, hogy két éve játszanak együtt, 21 számot ikszeltek át különféle csoportosításban. a főnyereményből mindketten társasutazásra viszik családjukat, a jelentős összeg felhasználásáról pedig később, megfontolás után, döntenek. addig - hiven szakmájukhoz - gépkocsinyereménybetétkönyvbe helyezték pénzüket. /mti/

-.-.-

bb 47. kádár jános fogadta az új finn nagykövetet

tné/m/zs

1965. április 22.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke csütörtökön fogadta erdem olavi raustilát, a finn köztársaság új rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közel-múltban adta át megbízólevelét. /mti/

-.-.-

bb 49. magyar erősáramu ipari termékek londoni kiállításán

1 sz/tné/m/ki

1965. április 22.

a transelektro külkereskedelmi vállalat az idén is képviselteti magát az e héten a londoni olympia hallban megnyílt international engineering kiállításán. a vállalat a magyar erősáramu ipar gyártmányait mutatja be.

a kiállítás megnyitása alkalmából a transelektro nagysikerű sajtótájékoztatót rendezett londonban, amelyen az újságírókon kívül számos angol kereskedelmi és gazdasági szakember is részt vett. a jelenlevők nagy elismeréssel nyilatkoztak a kiállított magyar gyártmányokról, amelyek működését filmvetítéssel szemléltették. /mti/

-.-.-

14.45/-n

-27-

bb 48. üzemszerűen termel már a nemesgulácsi ásványörlő

vid lk vm szf

1965. április 22.

a veszprém megyei nemesgulács község határában új ásványörlőmű kezdte meg a termelést. az új üzem a legkorszerűbbek közé tartozik. valamennyi gépi berendezése hazai gyártmányú és a lehető leggazdaságosabban működik. egészségvédelmi berendezése tökéletes. a munkafolyamatok során keletkező port eltávolítja, a dolgozók nincsenek kitéve szilikózis veszélynek. az üzemet nagymértékben gépesítették, a fizikai munkát jóformán teljesen kiküszöbölték. a külső és belső szállítóeszközök megfelelő beállítását után a gépek folyamatosan látják el anyaggal az üzemet.

a nemesgulácsi ásványörlőben a hegyesdi bányában termelt hegyi krétát zúzzák össze. ide kerül feldolgozásra a cserszegtomaji bányából festék alapanyaga is, amely igen keresett cikk a hazai iparban. évente összesen 8.000 tonna ásványt őrlnek meg a festékgyárak és egyéb vegyipari üzemek teljes ellátására./mti/

- . -

bb 50. sarabolják a cukorrépat a békési földeken

vid ká sk vm

1965. április 22.

a kiadós áprilisi eső néhány napos kényszerpihenőre ítélte békés megye mezőgazdasági dolgozóit, a hét második felében azonban ki-sütött a nap, s a lazább talajokon folytathatták az időszerű tavaszi munkákat. ezen a vidéken 27.000 holdnál nagyobb területen sorol a cukorrépa. a fontos ipari növény mindenütt gondosan előkészített mag-ágyba került, a kelés jól sikerült, s a vetés az eső hatására gyors fejlődésnek indult. csütörtök délután a mezőkovácsházi járás könnyű talajain nagy csoportokban lepték el a termelőségvetkezeti tagok a cukorrépa táblákat. az eső után jó puha a föld, halad a munka, s mire befejezik a sarabolást, mindenütt hozzáláthatnak az egyelés-hez./mti/

- . -

bb 52. országgyűlési bizottságok ülései

t hi vt lk vm zs

1965. április 22.

az országgyűlés ipari bizottsága csütörtökön, bondor józsef elnöklésével ülést tartott a parlament gobelin-termében. az ülésen, amelyen dr.beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is részt vett, nagy lászló, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője a munka törvénykönyve módosításának végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokról tájékoztatta a képviselőket.
/folyt.köv./

15.04/a

- 28 -

/bb 52. országgyűlési....1.folyt./vm

a vitában felszólalt balogh lászló, blaha béla, gácsi miklós, inokai jános, keleti ferenc, pataki mihály, placskó józsefné, turjanszki mihály képviselő, továbbá gál lászló, a szot titkára, szegedi andor, a fővárosi tanács munkaügyi osztályának vezetője és sényi ferenc, a textil-szakszervezet osztályvezetője.

az országgyűlés jogi, igazgatási, és igazságügyi bizottsága dr.pongrácz kálmán elnökletével ülésezett a parlamentben. a tanácskozáson dr.nezvál ferenc, igazságügyminiszter, majd beckl sándor, a szot titkára adott tájékoztatót a társadalmi bíróságok működésének eddigi tapasztalatairól. a beszámolókat vita követte, amelyben felszólalt bertalan istván, borka attila, dobos józsef, pióker ignác, dr.prieszol olga, tatár kiss lajos, országgyűlési képviselő, valamint kemény andor, a textilfestőgyár, purger sándor, a Ganz-villamosági művek és vereczeki józsef, az országos gumipari vállalat társadalmi bíróságának elnöke.

a hozzászólásokra az előadók válaszoltak./mti/

- . -

bb 51. tízmillió forintos forgalom a jászberényi uti anyagbörzén

t sl sk vm ki

1965. április 22.

csütörtökön nagyszabásu anyagbörzét rendeztek az ém építőipari anyagellátó és készletező vállalat jászberényi uti központjában, ahol majdnem 35 millió forint értékű, eddig elfekvő szerelvényt, gépkatrészt és az építkezéseknél használatos egyéb árukat kínáltak eladásra az érdeklődőknek. a különböző állami, tanácsi és szövetkezeti vállalatok mintegy 500 megbízottja kereste fel a börzét és jelentős üzleteket kötöttek.

a műszaki anyag- és gépkereskedelmi vállalat bizonyult a legnagyobb vásárlónak, körülbelül másfélmillió forint értékű villamosberendezést, kapcsolót, relét, huzalokat, továbbá 30 tonna hengerelt árut kötött le. nagyobb mennyiségű hengereltanyagot vásárolt a békés megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat, az orosházi földművelésszövetkezet, a finommechanikai kereskedelmi vállalat is. kiürült raktárait a börzén felkínált készletekből tölti fel a prosperitás, az inkurencia és az elektromos ktsz, sokféle szerelvényt vásárolt a villért, a szolnoki dohányfermentáló és több más vállalat. a börze rendezői a csütörtöki forgalmat mintegy 10,000.000 forintba becsülik.

az építőipar felesleges készletei azonban ezzel még nem merültek ki, ezért a közeljövőben további értékesítési napokat rendeznek. június 3-án miskolcon, július 27-én pécsen, szeptember 7-én győrött, október 14-én pedig ismét budapesten lesz építőipari börzenap./mti/

15.10

- 29 -

bb 54. központi vezetőségi ülés a ruházatipari dolgozók szakszervezetében

t sz tné vm ki

1965. április 22.

a felszabadulási munkaverseny eddigi tapasztalatait vitatta meg csütörtöki ülésén a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. Fridl József a szakszervezet titkára beszámolójában elmondotta, hogy a dolgozók a versenyben különös gondot fordítanak a munka és üzemszervezés színvonalának emelésére, a helyes normatívák kialakítására, a veszteségek csökkentésére. Irányelvként a terv mennyiségi teljesítése helyett a termelés gazdaságosságát, a gyártmányok minőségének javítását fogadták el. Ezenkívül nagy feladatot jelent a növekvő exportigények kielégítése is.

a verseny eddigi eredményét az első negyedévi terv teljesítése jelzi. az iparágban az év első három hónapjában a termelési szint másfél százalékkal volt magasabb, mint az előző év hasonló időszakában. a termelési értéktervét az iparág 101.7 százalékra teljesítette, de a szállítási tervének nem minden részletében tett eleget. ennek legfőbb oka, hogy az anyagellátás ebben az időszakban sem volt zavartalan. az első negyedévi eredmények eléréséhez nagy segítséget nyújtottak a munkaversenyben résztvevő kollektívák. a termelésnél jelentkező nehézségek felszámolásában mind jobban tudnak támaszkodni a szocialista brigádokra és a szocialista műhely címért versenyző dolgozókra. a május 1. ruhagyár szocialista brigádjai például vállalták, hogy minőségi öröket biznak meg a legkényesebb munkafolyamatok ellátásával és ellenőrzésével, a szocialista műhely címért versenyző csoportok pedig az első félévben fokozatosan a meo nélküli gyártást kívánják megvalósítani, vagyis függetlenül attól, hogy a meo ellenőrző-e vagy sem, csak olyan terméket adnak ki a kezükből, amelynél nem merülhet fel minőségi kifogás.

a központi vezetőség megállapította, hogy a felszabadulási verseny tisztelgetésre tett vállalások reálisak, megalapozottak voltak és megvalósításuk nagymértékben hozzájárul az iparág ez évi tervének sikeres teljesítéséhez.

a központi vezetőség ezenkívül megvitatta a szakszervezeti alapszervi választások tapasztalatait is./mti/

- . -

bb 53. ipari televíziót próbáltak ki a pécsi István-aknán

vid lk vm szf

1965. április 22.

csütörtökön a mecseki szénbányászati tröszt pécsi István-aknájában próbálták ki először az ipari televízió alkalmazását a különböző helyeken felállított kamerák a külszíni és földalatti munkát egyaránt jól közvetítették.

Va magyar bányászatban.
/folyt.köv./
15.30/a

- 30 -

/bb 53. ipari televíziót...1.folyt./vm

a nézők az üzemépület egyik helyiségéből nyomon kísérhették a csilléforgalmat, a csillék döntését, a szállítás útját. Különösen tetszett, hogy a legkisebb szabálytalanságról, fennakadásról is nyomban tudomást szerezhettek a vezetők, ami lehetővé tette az azonnali intézkedést.

a bemutató alapján a szakemberek körében az a vélemény alakult ki, hogy az ipari televízió kitűnően használható a bányászatban nagyforgalmu szállítási koncentrációk munkájának, technológiai folyamatoknak irányításánál, ellenőrzésénél. működése elősegíti a fokozottabb fegyelmet, biztonságot. István akna üzemzetősége máris bejelentette igényét az ipari televízióra./mti/

- . -

bb 55. egy év alatt 2,775.000 magyar könyv került a külföldi olvasók kezébe - tájékoztató a kultura vállalat munkájáról

sz/tné/s ki hk

1965. április 22.

- a magyar könyvek, folyóiratok, zeneművek, hang-
lemezek egyre népszerűbbé és keresettebbé válnak külföldön - mondotta a magyar sajtó házában csütörtökön megtartott tájékoztatón bass Tibor, a kultura könyv és hírlap külkereskedelmi vállalat főosztályvezetője.

a kultura külkereskedelmi vállalat 15 évvel ezelőtt jött létre és tíz éve foglalkozik idegennyelvű könyvek értékesítésével. e két évforduló kapcsán számoltak be a vállalat képviselői a magyar kulturális kiadványok exportjának alakulásáról. a vállalat 1964-ben 2,775.000 könyvet szállított külföldre. az idegennyelvű könyvexport fejlődésére jellemző, hogy míg 1954-ben mindössze 9500, 1964-ben pedig már csaknem 1 millió különböző idegen nyelven megjelent könyv került a külföldi olvasók kezébe. az idegennyelvű könyvek egy része - tavaly például 79 mű csaknem 800.000 példányban - külföldi kiadókkal közös kiadásban jelent meg. a kultura a legismertebb külföldi cégekkel, 32 ország 250 nagy könyvkereskedőjével, illetve kiadójával építette ki a kapcsolatot. a vállalat forgalma várhatóan ez évben további 15-20 százalékkal emelkedik.

a magyarnyelvű könyvek közül a klasszikusokon kívül igen keresettek a mai szerzők művei. sok elismerést vívtak ki külföldön a tudományos és művészeti kiadványok is. a nemzetközi könyvpiacra például nagy sikert aratott a budapesti szépművészeti múzeum legszebb grafikáinak gyűjteménye, amely két kötetben vayer Lajos és Pataki Dénes munkájaként közös kiadásban jelent meg angolul a New York-i Abrams céggel két kiadásban, franciául a Cercle d'art parizi céggel, valamint németül a Vollmer Wiesbadeni és a Verlag der Kunst Drezdai cégekkel.

/folyt.köv./
15.35/s

- 31 -

bb 55./ egy év alatt..../ 1.folyt./s

barcsay : művészeti anatómia című könyve eddig négy angol kiadásban jelent meg és most készítik elő az ötödiket ; forgalomba került már franciául és olaszul is. a magyarországi corvinák, a bécsi képes krónika, a magyarországi enciklopédia, mihályfi: magyarország című könyve, kiss- szentágothay : anatómiai atlasz című munkája, rusznyák istvánnak a nyirokérkeringésről szóló könyve szintén nagy népszerűségnek örvend külföldön. hazánkban szerkesztették és nyomtatták a Larousse párizsi cég részére az atlas international Larousse című világatlaszt, amely az év végén jelenik meg, új exportcikket jelentenek a gyermekek számára készülő kiadványok, a mesekönyvek. a magyar folyóiratok közül mintegy háromszázféléát 50 országba szállít a vállalat. a folyóiratexport az utóbbi öt évben több mint kétszeresére emelkedett. a legkeresettebb magyar lapok külföldön a hungarian new quarterly, a magyar szemle, a the new hungarian, a tüskör, a magyarország, a ludas matyi, az ország-világ, a nők lapja és a füles.

a kultura bonyolítja le a könyv és folyóiratimportot is, mintegy 12.000 féle lapot szerez be 12 szocialista és 70 tőkés országból. az orosznyelvű könyvek iránt megnövekedett érdeklődés kielégítésére tavaly több mint félmillió könyvet vásárolt a szovjetunióból./mti /

--

v

bb 56. dr. woynárovich elek

ká /sk/s hk

1965. április 22.

egyetemi tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem állattani tanszékének vezetője, csütörtökön franciaországba utazott. a neves halbiológus loire megye haltenyésztő állomásának meghívására részt vesz a japán ponty és az arany-jász halak mesterséges szaporításával foglalkozó kutatómunkában./mti/

--

bb 59. külföldi vendégek érkeztek a közalkalmazottak budapesten tartandó nemzetközi tanácskozására

hi/sk/s zs hk

1965. április 22.

a közalkalmazottak és rokonszakmabeli dolgozók szakszervezeti nemzetközi szövetsége adminisztratív bizottságának szombaton kezdődő ülészakára budapestre érkezett rené duhamel, a szövetség elnöke, dagobert krause, a szövetség főtitkára, valamint a szovjet, a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, az ndk, a román, a francia, az indiai és az olasz küldöttség./mti /

15.50/a

--

- 32 -

me

bb 57. megkezdődött a diákköri konferencia agrártudományi szekciójának ülése

ie/ká/s hk

1965. április 22.

csütörtökön délután az állatorvostudományi egyetemen megkezdődött a VII. országos tudományos diákköri konferencia agrártudományi szekciójának ülése. a résztvevőket dr. Kovács Jenő, az egyetem rektora üdvözölte. a hét agrárfelsőoktatási intézmény hallgatói a konferencia három napján összesen 49 előadást tartanak. tematikájuk kiterjed a mezőgazdasági termelésnek csaknem valamennyi főbb ágazatára. a hallgatók többsége olyan önálló kísérleti, vizsgálati eredményekről számol be, amelyek jól hasznosíthatók a gyakorlatban vagy az egyetem kutató munkájában. a konferencián előadást tart hat külföldi vendég : a brno-i, a kassai és a nyitrai mezőgazdasági főiskola 2-2 hallgatója is.

a legjobb dolgozatok szerzőit megillető pályadíjakkal együtt szombaton délután adják át azt a vándorszerleget is, amit a földművelésügyi miniszter adományoz a tudományos diákköri munkában legeredményesebben résztvevő agrárfelsőoktatási intézmény számára./mti /

--

bb 58. szövetkezetek és szövetkezeti vállalatok kitüntetése

kz/s ká hk

1965. április 22.

a szövosz igazgatósága és a kpvd sz elnöksége az 1964. évi eredmények alapján a szövosz és a kpvd sz vándorzászlajával, s ezzel együtt „ kiváló szövetkezet „ címmel tüntette ki a bácsalmási, a kisteleki és a zirci földművesszövetkezetet. „ kiváló szövetkezet „ címet kapott ezenkívül a pécsváradi, a kiskunhalasi, az orosházi, a gyulai, a tiszakarádi, a cecei, az ásványrárói, a hajduhadházi, a recski, a zabari, a tápiógyörgyei, a marcali, a vásárosnaményi, a jászszentandrászi, a tamási és a csetényi földművesszövetkezet. a takarékszövetkezetek közül a harkányi, a szegvári, a téti, a füzesabonyi és a dunaföldvári kapta meg a kitüntető címet. hasonló elismerésben részesítették a csongrád megyei mék-et, továbbá a gyümölcs- zöldség göngyöleg-ellátó vállalatot, a földművesszövetkezeti árubeszerző és értékesítő vállalatot, a földművesszövetkezeti könyvtárjesztő vállalatot, a zöldség- gyümölcs szövetkezeti export vállalatot, és a magyar vadkereskedelmi szövetkezeti vállalatot./mti /

16.10/s

--

- 33 -

me

bb. 60. magyar régész tanulmányutja a rajna-vidéken
1965. április 22.
i/ol/gk/a/fm

dr. L. Kovrig Ilona kandidátus, a magyar nemzeti múzeum régészeti osztályának vezetője a napokban tért haza nszkbeli tanulmányutjáról. a német régészeti intézet meghívására utazott frankfurt am mainba. a népvándorláskori kutatások magyar szakértője neves német régészekkel együtt hosszabb utazást tett a rajna-vidéken, majd a német régészeti intézetben a legújabb keszthelyi ásatásokról tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást./mti/

bb. 61. hétezer tonna szén terven felül és csaknem egymillió forint megtakarítás a felszabadulási verseny eddigi eredménye az ózdvidéki szénbányászati trösztnél
1965. április 22.
vid/lk/a/szf

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél értékelték a felszabadulási verseny eddigi eredményeit. megállapították: az év elejétől csütörtökig terven felül hétezer tonna szenet termeltek, s csaknem egymillió forinttal csökkentették a termelési költséget.

a tröszt üzemeiben megszűndött a munkafegyelem. több bányából a notórius mulasztókat és munkafegyelem bontókat elbocsátották. csökkent a betegműszak és az igazolatlan mulasztás. a vezetők eredményesebben tudták elosztani a termelőműszakokat, kevesebb beralapot kellett felhasználni improduktív munkákra.

a jól szervezett munka tette lehetővé, hogy a gazdasági mutatókat túlteljesítették. a szén minőségét valamennyi bányában javították. munkahelyi válogatással, darabosabb szén termelésével a szén fűtőértéke 50-80 kalóriával emelkedett. a meddőtartalmat a megengedettnek felére csökkentették. fokozott gondot fordítottak a bányafa visszanyerésére, a robbanóanyag-fogyasztás csökkentésére. ezzel elérték, hogy az előírtnál mintegy 2 forinttal olcsóbban termelték a szén tonnáját./mti/

16.20/a

- 34 -

bb. 62. Lukács Miklós franciaországba utazott
1965. április 22.
k/ol/gk/a/fm

Lukács Miklós, az operaház karmestere csütörtökön franciaországba utazott. dijoni város zenekarának koncertjén Kodály háry-svitjét és Bartók két hegedúrapszódóját vezényli./mti/

bb. 63. Erdélyi Miklós az ndk-ba utazott
1965. április 22.
k/ol/gk/a/fm

Erdélyi Miklós karmester csütörtökön az ndk-ba utazott. április 26-án a berlini szimfonikus zenekar koncertjén vezényel. a műsoron Haydn: d-dúr, 104., London, szimfóniája, Kodály: galántai táncok és Muszorgszkij: - ravel: egy kiállítás képei című műve szerepel./mti/

bb. 64. nemzetközi konferencia budapesten a radioaktív és más mérgező robbanó anyagok szállításáról
1965. április 22.
t/hbj/lk/a/ki

csütörtöktől tíz napon át 17 európai ország vasutjának képviselői - több mint 50 szakember - tárgyalnak budapesten a veszélyes, így például a radioaktív-, a mérgező-, és a robbanásveszélyes anyagok vasuti szállításáról. a rid - a veszélyes anyagok szállításának feltételeit szabályozó nemzetközi szervezet - konferenciáján résztvevőket a gellért-szálló tanácskozótermében csütörtökön megtartott ünnepi megnyitó ülésen Rüdönyi Károly közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója üdvözölte. hangsúlyozta, hogy Európában szerte óriásit fejlődik az ipar és ennek következtében lényegesen több olyan vegyi anyagot kell szállítani, aminek továbbítása az egészségre esetleg káros, robbanásveszélyes, s eléggé bonyolult. a biztonságos közlekedés megköveteli, hogy ezeknek az anyagoknak szállítását gondosan szabályozzák, rögzítsék, hogy milyen csomagolásban kell rendelkezési helyére juttatni, utközben milyen kezelésre szorulnak, s egyáltalán hogyan kell szállítani.

/ folyt.köv./

16.25/a

- 35 -

bb. 64./ nemzetközi..... folyt./a

az ünnepi megnyitó után tartott fogadáson dr. nánássy béla nyugalmazott máv főigazgató, egyetemi tanár, aki alapító tagja a nemzetközi vasúti fuvarozási központ által 1923-ban életre hívott szervezetnek és az alapítás óta minden ülésen részt vett, a következőket mondotta:

- már 1923-ban láttuk, hogy sok olyan áru vár szállításra, amelynek továbbítása veszélyes. akkor a veszélyes anyagok továbbításával kapcsolatban kevesebb paragrafusra volt szükség. csak a vasúti szállítás irányítóinak tanácsait kellett figyelembe venni. ma már a szabályok meghozatalánál a fizikusok, kémikusok segítségét kell kérnünk és a csomagolástechnikában jártas szakemberek véleményét is messzemenőig meg kell fontolni. a veszélyes anyagok szállítása terén új utakon kell haladnunk, s a korábbi szabályzatokat feltétlenül módosítani kell.

a konferencia elnöke joseph haenni, a nemzetközi központi vasúti hivatal igazgatója hangsúlyozta:

- a rid látja, hogy időközönként korszerűsíteni kell a szállítási szabályokat, s erre most különösen szükség mutatkozik, mert a tudomány fejlődésével egyidejűleg valóban veszélyes - például radioaktív - anyagok szállítására is fel kell készülnie a vasútnak. őszintén meg kell mondani, hogy a rid az ilyen szállítási szabályok meghozatalában élen jár. mert bár ugyanez időszerű a közúti, a légi és a vízi-szállításban is, mégsem született eddig nemzetközi szállítási szabályzat. éppen ezért a budapesti tanácskozás utmutatóul szolgál más közlekedési ágazatnak is.

a szabályzatok előkészítése már a múlt évben a velencei tanácskozáson kezdődött. a mostani megbeszélésen megszerkesztik a szállítási szabályzatokat, a paragrafusokat, amelyek a jövő évben európa valamennyi vasútaján életbe lépnek.
/mti/

--

bb 65. a „rembrandt rajzai és rézkarcai„ című kiállítást

tf/tr/s fm la 1965. április 22

-amelyet eddig több mint tizezren kerestek fel a szépművészeti múzeum grafikai csarnokában - április 25-ig tekintheti meg a közönség./mti/

--

16.40/-

- 36 -

me

bb 66. közlekedési baleset

fe/gk/s zs la

1965. április 22.

a xiii. kerületben a szent istván köruton molnár lajos 66 éves budapesti lakos leszállt egy mozgásban levő 6-os villamosról, megcsuszott és a kocsi alá esett. súlyos sérüléssel kórházba szállították./mti/

--

bb 67. halálos baleset

fe/sk/s zs la

1965. április 22.

benei jános 60 éves fűtő, budapesti lakos, a fővárosi köztisztasági vállalat ix. kerület ecseri uti telepén beleesett egy víztároló aknába és a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

bb 68. közlekedési és távbeszélő zavarok, kisebb árvizek vas megyében, a szakadatlan esőzés miatt

sk/s szf la

1965. április 22.

vas megyében csütörtökön zavarok keletkeztek a távbeszélő, a vasúti és a közúti forgalomban, az utóbbi napokban lehullott nagymennyiségű csapadék miatt. a folyók, kisebb-nagyobb patakok - amelyek az alpokban erednek - kiléptek medrükből. a megye több községének alacsony fekvő házaiból kitelepítették a lakókat. kőszeg alsó része víz alatt áll. a várost szombathellyel összekötő közúton méteres víz van. az egész megyében másodfoku árvízvédelmi készültséget rendeltek el. az ár tetőzéséről semmit sem lehet előre tudni, mert az eső állandóan esik. több távbeszélő és géptáviró vonal a kábelek beázása miatt elszakadt.

a szombathelyi máv- igazgatóság területén a pályamesterek végigjárták a rájuk bízott vasúti szakaszokat, megvizsgálták a kritikus helyeken a hidakat, töltéseket, aléptményeket. a körmen- zatalöyő vonalról jelentették, hogy a 25 méter hosszú töltés megcsuszott és 10 kilométeres sebességcsökkentéssel közlekedhetnek rajta a vonatok. a székesfehérvár- cell- dömölk főközlekedési vonalon, városlőd közelében a kiáradt torna-patak elérte a vasúti töltés alját. itt egyelőre zavar- talan a közlekedés, csakugy, mint az igazgatóság más vonalain. a szakemberek állandóan figyelemmel kísérik a szűnni nem akaró esőzésben a vasúti berendezések helyzetét./mti/

--

17.15/a

- 37 -

me

bb 69. a szépművészeti múzeum két bellotto-képe bécsben
,, vendégszereplés,,

tf/tr/s fm la

1965. április 22.

a szépművészeti múzeum tulajdonában lévő három bellotto-festmény közül kettő ausztriai,, vendégszereplésre,, utazott. az értékes alkotásokat - egyébként mindkettő látkép, s az egyiknek ,, piazza della signoria firenzében,, a másiknak ,, az anno firenzében,, a címe - a budapesti kiállítási intézmény arra a nagyszabású bellotto-tárlatra kölcsönözte, amely pénteken nyílik meg bécsben, a belvedere palotában az osztrák kunst-historisches museum rendezésében. a tárlaton nemzetközi anyagot mutatnak be : bécsi, budapesti, drezdai és varsói múzeumok sorakoztatják fel bellotto-munkáikat.

a szépművészeti múzeum harmadik bellotto - képét, a ,, bécsi látkép a kaunitz palotával,, című vásznat jelenleg a ,, husz év legszebb szerzeményei,, kiállításon láthatja a közönség, a bécsi kölcsönzés viszonzásaképpen a kunsthistorisches museum elküldi majd budapestre velazquez ,, nevető ifjú,, című alkotását a szépművészeti múzeum augusztusban nyíló ,, spanyol festmények,, című kiállítására./mti/

--

bb 70. a belkereskedelem kiváló vállalatjai

kf/s ki la

1965. április 22.

a belkereskedelmi minisztérium és a kpvd sz elnöksége az 1964. évi jó munka alapján a miniszter és a kpvd sz vezető - ségének vándorzászlaját , valamint a kiváló vállalat címet a sport-, hangszer- és játékaru nagykereskedelmi vállalatnak, a békés megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalatnak, a XIX. kerületi közért vállalatnak, a szegedi élelmiszer kiskereskedelmi vállalatnak, a pest-komárom-nógrád megyei vállalatnak, a békés megyei ruházati kiskereskedelmi vállalatnak, a budapesti textilnagykereskedelmi vállalatnak, és az országos idegenforgalmi szálloda és étterem vállalatnak ítélte oda. /mti/

--

17.20/a

- 38 -

bb 71. megyei békeaktiva- értekezlet kecskeméten

vid/j/s fm la

1965. április 22.

csütörtökön békeaktiva- értekezletet rendeztek kecskeméten, a hazafias néppfront bács megyei bizottságának székházában. a tanácskozáson 100 megyei békeaktivista vett részt, közöttük azok is, akik előadásokat tartanak majd a májusi békehónap tömeggyűlésein. zala tamás, a magyar nemzet külpolitikai szerkesztője tartott tájékoztatót az időszerű nemzetközi kérdésekről, majd megvitatták a tavaszi béke rendezvények megyei tervét. ezután aranyjelvénnel tüntették ki az utóbbi évek legkiválóbb bács megyei békeharcosait./mti/

--

bb 72. az egész világ békéjét fenyegetik az agresszorok - folytatódik a tiltakozó gyűlések sorozata

di/gk/s zs la

1965. április 22.

országszerte folytatódik a tiltakozó gyűlések sorozata, s városok és falvak lakói mély felháborodással bélyegzik meg az amerikai imperialisták újabb vietnami provokációját. a miskolci 15. számú autójavító vállalat dolgozó az országos béketanácsához küldött táviratukban hangsúlyozzák : ,, az egész világ békéjét fenyegetik az agresszorok. követeljük az indoknával kapcsolatos genfi egyezmények tiszteletbentartását s az amerikai csapatok kivonását,, felemelték szavukat a békés falvak bombázása, a rakétafegyverek és mérgezgázok bevetése ellen a mátraaljai szénbányászati tröszt gyöngyösi üzemének dolgozó, a battonyai földművelésszövetkezet tagjai, a szabolics-szatmár megyei kisiparosok és az esztergomi városi tanács munkatársai.

a herendi porcelángyár dolgozó ily fogalmazták meg véleményüket : ,, mélyen együttérzünk a vietnami néppel, az amerikai légitámadásoktól sújtott városok és falvak lakóival. elítélünk minden olyan cselekményt, amely a népek szabadságát, függetlenségét, önrendelkezési jogát sérti. követeljük: tartsák tiszteletben a vietnami demokratikus köztársaság szuverénitását, s tárgyalások útján teremtsék meg délkelet-ázsia békéjét,,

az agresszió megszüntetését, az amerikai csapatok kivonását sürgették a fővárosi közüzemi díjbeszedő vállalat dolgozó, a makói széchenyi istván általános iskola pedagógusai és a salgótarjáni asszonyok és lányok. az építésügyi minisztérium közép-dunántúli kőbánya vállalatának dolgozóinak távirata azeket mondja : ,, a proletárinternacionalizmus szellemében testvéri támogatásunkról biztosítjuk a vietnami demokratikus köztársaság békeszerető népét. meggyőződésünk, hogy a népek összefogása, a vietnami hazafiak bátor helytállása meghátrálásra kényszeríti az agresszorokat,,./mti/

--

17.30/a

- 39 -

bb 73. a kibernetika és a fehérjekutatás problémái az akadémia nagygyűlésén - folytatódott a tudományos osztályülések

ms/tz/tm/s zs la

1965. április 22.

csütörtökön, az akadémia nagygyűlésének harmadik napján az agrár-, a biológiai és az orvosi tudományok osztályainak közös rendezésében tudományos ülészekon vitatták meg a fehérjekutatás helyzetét és a kutatási eredmények hazai alkalmazását.

Láng Géza, az akadémia levelező tagja előadásában a mezőgazdaság fehérje-termelését és felhasználását ismertette. beszámolt arról, hogy az ország fehérjeellátását lényegesen meg lehet javítani, ha a természetes és mesterséges réteket, legelőket megfelelően gondozzuk, elsősorban nitrogén-műtrágyázzuk és öntözzük. az egyszerűbb, kevésbé koncentrált és biológiailag kisebb értékű fehérje az állattenyésztés révén alakítható át az emberi szükségleg kielégítésére alkalmasabb, biológiailag értékesebb termékké. az állati termékek fehérjehozamát jelentősen növelni lehet a takarmányok megfelelő összeállításával. éppen ezért igen nagy jelentőségű a takarmány-növények helyes vetési strukturájának kialakítása.

felföldi Lajos és dénes Géza kandidátusok a fehérjebázis megteremtésének biológiai problémáit világították meg. egyebek között rámutattak, hogy a fehérjék mennyiségének növelését célzó növénynevelés eredményei ma már számottevőek, viszont a fehérjék összetételének irányított megváltoztatása egyáltalán nem reménytelen feladat, habár ma még fantasztikusnak tűnik. a mikroorganizmusok világában már ezen a téren is figyelemre méltó kísérleti eredmények születtek, részletesen foglalkoztak ezután az algatermesztéssel, mint a fehérjék előállításának perspektivikus módszerével. elmondták, hogy az algák száraz-anyagának 45-60 százalékát alkotják a fehérjék, amelyek aminosav-összetétele is igen kedvező takarmányozási célokra.

sós József, az akadémia levelező tagja a fehérjékkel kapcsolatos népelelmezési és orvosi problémákkal foglalkozott. rámutatott, hogy a világ nagyobb részén a népesség jelentős hányada szenved fehérjeéhségben. ennek káros hatása abban mutatkozik, hogy a táplálkozásból bizonyos aminosavak eltűnnek, s különféle kóros tünetek, elváltozások következnek be. a fehérjeellátás zavara még a nem táplálkozási eredetű kórfolyamatokat is jelentősen befolyásolja. így például az aminosav-összetétel hatással lehet a vérnyomás alakulására, a daganatnövekedésre és gyomorfekély-képződésre. felhívta a növénynevelők figyelmét, hogy a főbb gazdasági növények kiválogatásánál és nemesítésénél vegyék figyelembe a táplálkozás - élettan követelményeit, elsősorban arra törekedjenek, hogy a termelt növények minél nagyobb mennyiségben tartalmazzák az élettanilag fontos aminosavakat.
/folyt.köv./

18.00/a

- 40 -

bb 73./ a kibernetika és a fehérjekutatás..../ 1.folyt./s

az összefoglaló előadásokat szekció-ülések követték, ahol a fehérjekutatás során elért újabb hazai eredményeket vitatták meg.

a kibernetika szerepéről és alkalmazásának lehetőségeiről a nyelv- és irodalomtudományok, a társadalmi-történeti, a matematikai és fizikai, az orvosi tudományok, valamint a biológiai tudományok osztálya rendezett együttes tudományos ülészekot.

kalmár László akadémikus bevezető előadásában a kibernetika és a matematikai logika kapcsolatait világította meg. rámutatott, hogy a kibernetika a vezérlési folyamatok törvényszerűségeit tárja fel. a vezérlés lényegében információ továbbítás. a vezérelt rendszerből érkező információ a vezérlő rendszerben utasítássá alakul és visszakerül a vezérelt rendszerbe, amelynek állapotát megváltoztatja, ugyanakkor visszacsatolás-szerűen újabb információ érkezik a vezérlőrendszerbe és ez lehetővé teszi az utasítás helyesbítését.

a matematikai logika segítségével olyan elektromechanikai vagy elektronikus rendszereket - automatákat, vagy akár az élő szervezet modelljeit - lehet létrehozni, amelyek bemenő jelek hatására állapotukat megváltoztatják és a kapott jeltől és állapotuktól függő választ adnak rá. ilyen például a digitális elektronikus számológép, amelyet rendkívül sokoldalúan fel lehet használni a különböző szervezetek, anyagi rendszerek modellezésére, többek között diagnosztikai célokra is.

Lissák Kálmán akadémikus a kibernetikai módszerek neuro-fiziológiai jelentőségét ismertette. elmondta: jogos a remény, hogy a kibernetika alkalmazása a legteljesebb idegi funkciók kutatásában is új eredményeket fog hozni. jelenleg tulajdonképpen az előkészítő munkák folynak az idegrendszer szabályozó működésének kibernetikai jellegű tanulmányozásához. rámutatott, hogy a fizikusok, matematikusok és biológusok együttműködése máris jelentős hazai eredményhez vezetett: a központi fizikai kutató intézet által nukleáris kutatásokra készült 128 csatornás, tranzisztoros analízátort sikerült a neuro-fiziológiai kutatások céljaira adaptálni és már meg is kezdődtek az új módszerrel a kutatások.

ernst Jenő akadémikus a kibernetika biofizikai alkalmazásának problémáiról és a bio-kibernetikának a kísérleti munkában történő alkalmazásáról, további lehetőségeiről adott elő.

/folyt.köv./
18.05/a

- 41 -

Me

bb 73./ a kibernetika..../ 2.folyt./s

hegedüs andrás, a magyar tudományos akadémia szociológiai kutató csoportjának vezetője a kibernetika és a társadalomtudomány összefüggéseit elemezte. rámutatott, hogy egyre szaporodnak azok a tudományos kísérletek, amelyek a társadalmi jelenségekre is megpróbálják alkalmazni a kibernetika módszereit. a kísérletek arra mutatnak, hogy a kibernetika rövid idő alatt a társadalomtudományoknak, mindenekelőtt a szociológiának és a közgazdaságtudománynak fontos segédtudományává válhat. különösen sokat lehet várni a kibernetika alkalmazásától a szocialista társadalom irányítási, illetőleg gazdasági rendszerének tanulmányozásában.

több előadás hangzott még el a kibernetika biológiai alkalmazásáról és arról, hogy a kibernetika milyen lehetőségeket nyújt a nyelvtudomány művelői számára.

csütörtökön befejeződtek a tudományos osztályok beszámoló ülésai is. a nyelv- és irodalomtudományok osztálya vezető-ségének beszámolóját tolnai gábor akadémikus ismertette. nyelv-tudósaink jelentős eredményeket értek el az elmúlt másfél évtizedben, és jelentős sikereket mondhat magáénak az irodalomtudomány is. hasonlóképpen fejlődött az orientalisztika, az ókor-tudomány és nemzetközi elismerést, tekintélyt szerzett a magyar népzene-kutatás.

a társadalmi-történelmi tudományok osztályának ülésén mátrai lászló akadémikus beszámolójában rámutatott, hogy a társadalomtudományoknak egyaránt meg kellett küzdeniük a szektás, dogmatikus hibákkal és a revizionista torzításokkal. az utóbbi években azonban a társadalomtudományok művelői alkotó munkájukban a társadalmi viszonyok fejlesztésből fakadó konkrét igényekből indultak ki. különösen szép eredményeket ért el a történettudomány magyarországi teljes történetének marxista feldolgozásával, a közgazdaságtudomány, amely az utóbbi időben mindinkább a népgazdaság időszerű kérdéseinek megoldására fordítja figyelmét. a filozófiai kutatások főleg a szocialista társadalom és a szocialista ember formálásának problémáival és a marxizmus természettudományi vonatkozásaival foglalkozva értek el értékes eredményeket. a földrajztudomány a népgazdaság számára oldott meg fontos feladatokat. értékes munkát fejtett ki a régészeti-tudomány, valamint a művészettörténet is.

/folyt.köv./

18.10/a

- 42 -

bb 73./ a kibernetika..../ 3.folyt./s

a pszichológiai bizottság ülésén gegesi kiss páál akadémikus ismertette a magyar pszichológiai kutatások helyzetét. rámutatott, hogy az utóbbi években a pszichológia is elfoglalta méltó helyét a hazai tudományok között. a magyar pszichológiai tudományos társaságban jelenleg 223 pszichológus működik s a kutatóhelyeken megfelelő tudományos felszerelés áll rendelkezésükre. gazdag lehetőség van a tudományos eredmények nyilvánosságra hozatalára is.

két tudományos előadás is elhangzott csütörtökön. szigeti györgy akadémikus az egykristályok lumineszcenciájára vonatkozó kutatásokról számolt be. elmondta, hogy az elektrolumineszcencia jelenségét először 1924-ben loszev szovjet fizikus észlelte kristálydetektorokon. világszerte ma is intenzív kutatómunka folyik a jelenség értelmezésére és gyakorlati alkalmazására. a legutóbbi években már félvezető elektrolumineszcens-kristályokkal óriási fényerősítést és csaknem 100 százalékos hatásfokot sikerült elérni, igaz, hogy csak néhány milliomed másodperces impulzusokban.

a műszaki-fizikai kutató intézetben elektrolumineszcens-cinkszulfid egykristályokkal végeztek kísérletet és ezek alapján nem tartják lehetetlennek azt sem, hogy folytonos gerjesztés esetén az eddiginél is jobb hatásfokot és nagyobb fényerősítést érjenek el.

szádeczky-kadoss elemér professzor, akadémikus a magyarországi földtani kutatások legújabb eredményeiről tartott előadást. egyebek között beszámolt a magyar földnek, mint földtani egységnek a jellegére vonatkozó kutatási eredményekről. elmondta, hogy a régebbi elképzelések a külföldi szakemberek által meghatározott két földtani típus valamelyikébe igyekeztek besorolni ezt a földterületet. ezzel szemben beigazolódott, hogy hazánk nem tekinthető sem gyűrt, sem táblás területnek, hanem világviszonylatban is legpregránsabb képviselője egy eddig kevésbé ismert harmadik típusnak, az úgynevezett geotumornak. az ilyen szerkezet kialakulása többek között a földkéreg elvékonyodásával, a köpeny tényleges felboltozódásával és meghatározott korszakokban erőteljes vulkáni tevékenységgel jár, aminek jelei tisztán felismerhetők hazánkban.

/folyt.köv./

18.25/a

- 43 -

bb 73./ a kibernetika.../ 4.folyt./s

ez a szerkezeti típus ritkaságszámba megy földünkön.

beszél a professzor a magyarországi hévízekről is. elmondotta, hogy az ország földje 500 méter mélységig körülbelül 3000 köbkilométernyi természetes vizet zár magába. a készlet tehát igen nagy, de korántsem kimeríthetetlen. ahol tulságosan erőteljesen merítettek belőle, nyugalmi szintje helyenkint tíz méterrel is lesüllyedt az első artézi kut-furások óta. egyébként a magyar kutatás világviszonylatban is élen járt, amikor felfedezte a dunántúli középhegység nagy részére kiterjedő, összefüggő karsztvizrezervoárt és ennek körvonalait a világ első karsztvizi térképén bemutatta. itt a karsztvíz mennyisége 45 köbkilométer, huszonötszöröse a balaton egész vízkészletének.

a földtani kutatások jelentőségét ma már a hivatalos szervek is elismerik - állapította meg a professzor. - bizonyítéka ennek az, hogy ezek a kutatások a magyar tudományos akadémia hét kiemelt témája között kaptak helyet, s az is, hogy éppen most siker koronázta azt a harcot, amelyet az akadémia újjászülése óta vívtak az önálló földtudományi osztály megalakításáért.

az előadást korreferensként egyed László és zambó jános akadémiai levelező tag, kertai györgy és pantó gábor, a földtani tudományok doktora egészítette ki./mti /

..-

bb 83. négyszázhetven kiváló debreceni társadalmi munkás kitüntetése

vid/tné/s fm la 1965. április 22.

debrecen város tanácsa csütörtökön többek között a társadalmi munkák helyzetéről tárgyalt. a múlt évben a város három kerületében több mint három millió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság - főként a parkosításban, a fásításban, a vízvezeték- és járdaépítésben. a kerületi tanácsok közül a második kerület érte el a legjobb eredményeket. itt az egy főre jutó társadalmi munka értéke 37 forint. a tanácsülésen - a kerületi tanácsok előterjesztése alapján - 470 arany-, ezüst-, valamint bronzjelvényt adományoztak a társadalmi munka végzésében kitűnt dolgozóknak./mti /

..-

18.28/a

- 44 -

bb, 74. átadták a vörös vándorzászlót a richards finomposztógyár dolgozóinak

vid/lk/e szf 1965. április 22.

a richards finomposztógyár dolgozói ezuttal harmadszor nyerték el a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a zászlóátadási ünnepséget csütörtökön délután tartották meg a győri törzsgyár művelődési termében. megjelent az ünnepségen lombos ferenc, a megyei pártbizottság első titkára. lehr ferenc könnyűipari miniszterhelyettes méltatta a gyár dolgozóinak és vezetőinek érdemeit, majd tóth anna országgyűlési képviselő, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára adta át a vörös vándorzászlót ligeti imre igazgatónak.

az ünnepség végén kitüntetések és jutalmakat osztottak ki.

a soproni gyártelepen pénteken tartják meg az ünnepséget. /mti/

..-

bb. 75. a felszabadult országok diákjaival találkoznak a gyarmati ifjúság napjára emlékező baranyai fiatalok

vid/j/e fm 1965. április 22.

a gyarmati ifjúság napjáról megemlékező baranyai fiatalok összejöveteleikre meghívják a felszabadult országok hazánkban tanuló diákjait is. az első ilyen találkozót szigetváron rendezték. a következő napokban bolyban, dunaszekcsőn, siklóson és pécsváradon emlékeznek meg a gyarmati ifjúság napjáról. /mti/

..-

bb. 76. leszurta szomszédját a hangoskodó lakó - hétévi szabadságvesztésre ítélték

t bc/hné/e zs 1965. április 22.

kiss mihály rokkant segédmunkás egy este ittasan tért haza, majd hangoskodott vendel utcai lakásán. szomszédja, pataki lászló géplakatos, aki előzőleg szintén ivott, durván figyelmeztette és csendre intette. kiss mihály a figyelmeztetésen fel-dühödött és dulakodni kezdett szomszédjával. egy lakó szétválasztotta őket, de kiss visszahívta a távozó férfit, s törkésével nyolcszor megszurta. a szerencsétlen férfi percek alatt elvérzett.

a fővárosi bíróság csütörtökön délután kihirdetett ítéletével kiss mihályt - tekintettel többek között büntetlen előéletére és magas korára - hétévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..-

18.45a

- 45 -

bb. 77. szántó kovács jános szobrának avatása hódmezővásárhelyen - tudományos előadások a századforduló agrárszocialista mozgalmairól

vid/j/e fm

1965. április 22.

csütörtökön a századforduló viharsarki agrárszocialista mozgalmainak egyik kiemelkedő vezetőjére, szántó kovács jánosra emlékeztek hódmezővásárhelyen. hetvenegy évvel ezelőtt, 1894. április 22-én az ő általa szervezett, sorsukkal elégedetlen kubikusok és agrárproletárok megostromolták a városházát, hogy kiszabadítsák letartóztatott vezetőiket, szántó kovács jánost. a csendőrség sortűzzel fojtotta el a megmozdulást.

az évforduló alkalmából a hódmezővásárhelyi tanácsháza disztermében csütörtökön kétnapos tudományos ülészek kezdődött. vörös mihálynak, a városi tanács vb elnökhelyettesének üdvözlő szavai után pamlényi ervin, a „századok” című folyóirat szerkesztője mondott megnyitó beszédet. ezután simon péter kandidátus, a párttörténeti intézet tudományos munkatársa „az agrárszocialista mozgalmak helye és szerepe történelmünkben”, címmel, erdei ferenc akadémikus, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára „a szegényparasztság útja a szántó kovács jános-mozgalomtól napjainkig”, címmel tartott előadást. páhy ferenc, oltvai ferenc, a szentesi, illetve a szegedi levéltár vezetője, bíró józsef, a hódmezővásárhelyi városi tanács vb művelődésügyi osztályvezetője korreferátumában a csongrád megyei agrárszocialista mozgalmakkal kapcsolatos helyi kutatások eredményeiről számolt be.

hódmezővásárhely lakossága a déli órákban nagy számban gyűlt össze a kossuth-téren, ahol az évforduló alkalmából felavatták szántó kovács jános bronzszobrát, - somogyi józsef szobrászművész alkotását. nagy daniel, az elnöki tanács tagja, csongrád megye országgyűlési képviselője mondott ünnepi beszédet. a műalkotást a város lakosai nevében bán rozália, a tanács vb elnöke vette át, majd a társadalmi szervezetek, intézmények, a szántó kovács jános nevét viselő iskola, a termelőségmozgalmak és a diákkollégium képviselői megkoszorúzták az emlékművet.

a pénteken folytatódó tanácskozáson négy újabb előadást tartanak a történészek. a tudományos ülészek résztvevői megtekintik a tornyai jános múzeumban őrzött szántó kovács jánossal kapcsolatos dokumentumokat is. /mti/

...-

18.55/a

- 46 -

bb. 78. megyei békegyűlés egerben

vid/j/e fm

1965. április 22.

csütörtökön a helsinki béke-világkongresszust előkészítő, „a békéért, a nemzeti függetlenségért és a leszerelésért”, békeakció megyei operatív bizottsága békegyűlést rendezett az egri alpári gyula közgazdasági technikum disztermében. a gyűlésen pethő tibor újságíró, az országos béketanács tagja tartott előadást. /mti/

...-

bb. 79. személyvonat gázolása zalában

vid/j/e fm

1965. április 22.

a zala megyei csömödér és páka között egy sorompó nélküli átjáróban az arra haladó személyvonat elütött egy teherautót. a baleset következtében a teherautó utasai közül ketten megsérültek, a mozdonyban és a teherautóban összesen 25 000 forint értékű kár esett. a baleset okozója walter lászló gépkocsivezető, pécsi lakos volt, aki figyelmen kívül hagyta a teherautót. /mti/

...-

bb. 80. fényképkiallítás a szakszervezetek művelődési házában

t di/hné/e zs

1965. április 22.

csütörtökön a budapesti ifjúsági napok programjában fényképkiallítás nyílt a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában. a tárlaton bemutatott száz felvételt a felszabadulási kulturális szemle pályázatára beérkezett mintegy ezer fénykép közül válogatták ki. a megnyitón részt vettek kárpáti sándor és molnár györgy, a kisz központi bizottságának titkárai. a gyűjtemény május 2-ig, naponta 10 órától 19 óráig tekinthető meg.

a duna cipőgyárban - ugyancsak az ifjúsági napok programjában - a kisz budapesti bizottságának és a bőripari dolgozók szakszervezete budapesti elnökségének rendezésében anketon vitatták meg a bőripari fiatalok érdekvédelmének helyzetét és feladatait. /mti/

...-

19.00/a

- 47 -

bb. 81. a magyar szolidaritási bizottság

lk/e zs

1965. április 22.

meghívására néhánynapos látogatásra budapestre érkezett dr. eduardo mondlane, a mocambique-i felszabadítási front /frelimo/ elnöke és silverio nungu, a felszabadítási front titkára. /mti/

-. -

bb. 82. a vöröskereszt

lk/e zs

1965. április 22.

budapesti titkársága felkéri mindazokat, akik annakidején a nemzeti segély gyermekvédelmi munkájában és más akcióiban közreműködtek, írásban jelentkezzenek a következő címen: magyar vöröskereszt budapesti titkársága, budapest. 5., arany jános utca 31. /mti/

-. -

bb. 85. „a magyar nemzeti galéria hét éve,,

t tf/tr/e la

1965. április 22

cimmel dokumentációs kiállítás nyílt csütörtökön délután legújabbkori képzőművészetünk kossuth lajos téri otthonában. a bemutatót - amelyet dr. solymár istván főigazgató helyettes nyitott meg - a galéria munkatársai, tudományos kutató, művészettörténész és restaurátor gárdája gazdag, színes tárgyi anyaggal ad számot az intézmény megalapítása óta eltelt munkájáról, a kulturális életben betöltött szerepéről. felsorakoztatták többek között az eddig rendezett hazai, nemzetközi, egyéni és kollektív tárlatok reklám-plakátjait, a közelmúltban összeállított tudományos és ismeretterjesztő könyveket, a múzeum belső életébe például fényképes tablók nyújtanak betekintést, a gyűjtemények gyarapodását statisztikák, grafikonok szemléltetik.

a bemutatót - amelynek rendezése dr. bényi lászló, lászló emőke és zsiga józsef munkája - a diszteremben láthatja a közönség. /mti/

-. -

19.02/a

- 48 -

me

bb 84. ülést tartott a hazafias népfront szabolcs- megyei elnöksége

vid/tné/s fm la

1965. április 22.

a hazafias népfront szabolcs- szatmár megyei elnöksége csütörtökön ülést tartott nyiregyházán. megvizsgálták a nyirbátori járás népfront bizottságainak kulturális tevékenységét s megállapították, hogy az ezzel kapcsolatos munka-tervek valóban a községek dolgozóinak igényét tükrözik, megfelelnek érdeklődési körüknek. a tervezésben és a megvalósításban egyaránt jó eredményeket értek el nyirbátorban, nyirlugoson, aporligeten, nyirvasváriban és még több községben. a népfrontbizottságok a népművelési munka javítására számos javaslatot készítettek és juttattak el a párt- és az állami szervekhez. többek között a népfront javaslatára négy tanyán oldották meg a tanulók körzeti iskolába történő szállítását. egy körzeti iskola mellett, nyirvasváriban napközi otthon nyílt, két településen szervezték meg a dolgozók iskoláját. a népfrontbizottságok segítették a dolgozók általános és középiskoláinak, a szakmunkásképző iskoláknak a létrehozását, az ismeretterjesztő munkát, az olvasómozgalom szélesítését is. /mti/

-. -

bb 86. jugoszláv szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

vt/gg/s la

1965. április 22.

a pedagógusok szakszervezetének meghívására egyhetes tanulmányutra csütörtökön hazánkba érkezett a jugoszláv társadalmi munkások szakszervezetének küldöttsége. a delegáció, amelyet petar dzakulin, a jugoszláv szakszervezetek szövetsége elnökségének tagja, a vajdasági területi szakszervezeti bizottság elnöke vezet, itt tartózkodása során budapesti és vidéki középiskolákba látogat. /mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 70. számú hírünk / a belkereskedelm.../ 8. sorában a szöveg helyesen :

vállalatnak, a bács- megyei.....

19.08/a

- 49 -

me

bb 87. nicolae ceausescu távirata kádár jánoshoz

gg/s La

1965. április 22.

nicolae ceausescu táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának azokért a jókívánságokért, amelyeket nicolae ceausescunak a román munkáspárt központi bizottsága első titkárává történt megválasztása alkalmából küldött./mti /

--

bb 88. 170 millió forint értékű beruházás zalaegerszegen -
ülést tartott a városi tanács

vid/j/s fm La

1965. április 22.

a zalaegerszegi városi tanács csütörtökön ülést tartott. dr. czafit sándornak, a tanács vb. titkárának előterjesztése alapján a tanács tagok megtárgyalták a város ez évi költségvetését. a városi tanács az idén összesen 46 millió forinttal gazdálkodik. a költségvetési összeg több mint felét, 25 és félmillió forintot kulturális célokra - iskolák, napközik és diákotthonok fenntartására, illetve fejlesztésére - használják fel. a városi tanács 14 millió forintot költ ut- és járdaépítésre, valamint a közvilágítás fejlesztésére. több mint ötmillió forint értékű köz-
ségfejlesztési munkát végeznek ebben az évben. a város fejlesztését a lakosság 1,200.000 forint értékű társadalmi munkával segíti.

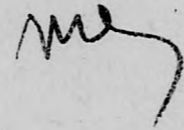
zalaegerszeg ebben az évben több jelentős beruházással gazdagszik. a különböző intézmények és vállalatok összesen 170 millió forintot költenek építkezésre, új létesítmények építésére. felépül három irodaház, amelyben hat intézmény kap helyet, ezenkívül 216 lakás, az új megyei könyvtár, egy óvoda, egy abc áruház, orvosi rendelő és gyógyszerár, korszerű raktárakat kap az agroker, elkészül a szállítószalaggyár, öt és félmillió költséggel bővítik a ganz-mávas telephelyét. elkészül egy 16 tantermes iskola és egy diákotthon, s elkezdik egy 12 tantermes iskola és 263 lakás építését.

a tanácsülés a városi tanács ez évi költségvetését és az évi beruházási programot elfogadta./mti /

--

19.15/a

- 50 -

bb 89. a háztáji, házikerti gyümölcstermelés kérdése az agrár-
tudományi egyesület növényvédelmi társasága előtt

kz/tné/s La

1965. április 22.

a házikertek és szórványgyümölcsösök kártevők elleni védelme, e gyümölcsösök szakszerű karbantartása mind a belföldi ellátás, mind pedig az export szempontjából elsőrendűen fontos népgazdasági érdek - mondotta dr. páál józsef, a szövosz főosztályvezetője csütörtökön délután a magyar agrártudományi egyesület növényvédelmi társaságában tartott előadásában. - e területek mellett, hogy fedezik a termelők és családtagjaik - együttesen körülbelül 5 millió ember - fogyasztását, a központi készletbe felvásárolt árunk is nem kevesebb, mint 51 százalékát szolgáltatják. termelési lehetőségeik azonban még. távolról sincsenek teljesen kihasználva. különösen sok a teendő a kártevők elleni védelem szervezése terén. a szövosz és a földművelésügyi minisztérium eddigi kezdeményezése - beleértve a szankciókhoz kötött utasításokat is - nem hozta meg a várt eredményt. pontosabban mindaz, ami eddig történt, csak kezdeti lépésnek tekinthető.

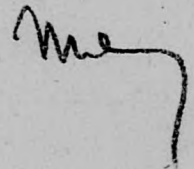
a tapasztalatok mellett szólnak, hogy a háztáji, házikerti gyümölcstermeléssel kapcsolatos gyakorlati problémák döntő többségének megoldására a termelők öntevékeny szervezetei - helyi-
községek, kert-társulások - a legalkalmasabbak. feltétlenül fontos, hogy az ipar a következő években több, a háztáji, házikertben jól használható permetező gépet készítsen. jelenleg ugyanis a szükségleteknek csak körülbelül a felét vagy harmadát elégíti ki.

a szaporítóanyag ellátásban már ez év őszén szembetűnő lesz a javulás. az eddigi párszáz ezer helyett ekkor már többmillió facsemetét osztanak szét a háztáji, házikerti termelők között. az új telepítéseket, illetve első lépésben a kiöregedett fák pótlását úgy kell megszervezni, hogy ezzel egészséges munkamegosztás jöjjön létre az üzemileg művelhető gyümölcsöket - elsősorban is almát és őszibarackot - termelő nagyüzemekkel. következőképpen háztáji, házikerti területeken főképpen csonthéjasokat és bogyós gyümölcsöket, illetve a talaj és éghajlati adottságok figyelembevételével egy-egy községben lehetőleg azonos fajta gyümölcsöt kell termelni értékesítési célokra. ez megkönnyíti a felvásárlást és jelentős hozzájárulás lesz a termelési biztonság megszilárdításához./mti /

--

19.27/a

- 51 -

bb 92. egyetemista irodalmárok szerzői estje

1965. április 22.
áe/tr/s la
egyetemista szerzők műveiből rendeztek irodalmi estet csütörtökön az egyetemi színpadon. az érdekes műsorban - amelyet a tudományos diákköri konferencia alkalmából adtak elő - az eötvös loránd, a szegedi józsef attila, és a debreceni kossuth-lajos tudományegyetem alkotóköreinek tagjai mutatkoztak be a nyilvánosság előtt költeményeikkel, prózai műveikkel. a fiatalok között több olyan szerző is van, akinek már több művét publikálták, illetőleg előkészületben van önálló kötete. /mti/

bb. 90. országszerte megünnepelték Lenin születésének 95. évfordulóját

ö vid/tf/tr/e la

1965. április 22.

csütörtökön az ország valamennyi vidékén megemlékeztek az emberiség nagy tanítója, vlagyimir iljics Lenin születésének 95. évfordulójáról.

nyiregyházán a központi ünnepséget a városi pártbizottság és a tanács végrehajtó bizottsága rendezte. székely lajos, a nyiregyházi városi tanács vb elnökhelyettese és kokas ferenc, a tanárképző főiskola tanszékvezető docense méltatta Lenin szerepét a nemzetközi munkásmozgalomban. mátészalkán Lenin-szobrot avattak. a márvány talapzaton álló mellszobrot a diósgyőri Lenin kohászati művek ajándékozta a községnek. demecserben bálint andrás, a községi népfront bizottság titkára nyitotta meg az ünnepséget, amelyen hársfalvi péter, a nyiregyházi tanárképző főiskola docense emlékeztetett meg Lenin életútjáról. diósgyőrött megkoszorúzták a kohászati műveknél álló Lenin-szobrot. koszorúzási ünnepséget rendeztek a veszprémi emlékműnél is. a szekszárdiak emlékünnepeit scherer sándor, az mszbt tolna megyei szervezetének titkára nyitotta meg. majd módos istván, a városi tanács művelődési osztályának vezetője beszélt a proletáriátus nagy vezetőjének munkásságáról. /mti/

bb. 94. csillagvizsgálót avattak nyiregyházán

vid/lk/e szf

1965. április 22.

csütörtökön este felavatták nyiregyházán a tudományos ismeretterjesztő társulat szabolcs-szatmár megyei szervezetének csillagvizsgálóját. tizenhat centiméteres, tükrös távcsővel 120-szoros nagyításban figyelhetik meg az érdeklődők az égitesteket. a zrinyi ilona gimnázium udvarán lévő csillagvizsgálót székely lajos, a városi tanács vb elnökhelyettese adta át. ezt követően róka gedeon, a tit országos csillagászati választmányának titkára tartott előadást korunk csillagászatáról. /mti/

19.35/a

- 52 -

bb. 91. kilépett medréről az ikva, a répce és a rák patak - sopronban elrendelték az elsőfoku árvízvédelmi készültséget - árvízveszély sopronhorpácson és szakonyban

vid/lk/e szf

1965. április 22.

a szomszédos ausztriában és nyugat-magyarországon a napok óta zuhogó eső megduzzasztotta a hegyi patakokat s a legtöbb helyen árvíz okozott. az egyébként 20-30 centiméter vízszintű ikva sopronban öt méter magasra duzzadt. a rohanó ár csütörtökön már a reggeli órákban veszélyeztette a gyalogátkelő hidakat. a szennyvízlefolyó csatornák mind víz alá kerültek és az ikva vize ezeken keresztül ömlik visszafelé a házakba, pincékbe. délután három óráig számtalan esetben kérték a tűzoltóság segítségét. veszélyessé vált a helyzet a szentlélek utca, a balfi utca néhány házában. tízennégy családot ki kellett lakoltatni, részben brennbergbe, részben a város más negyedébe. a festő-köztől az ikva-hídig, majd azon túl a balfi utca egyik oldalán a legtöbb pince víz alá került. a festő-köz és a rózsza utca között délben már nem lehetett közlekedni. a 15. számú élelmiszerbolt bejáratát homokzsákokkal torlaszolták el. a városban elrendelték az elsőfoku árvízvédelmi készültséget. a városi tanács építési és közlekedési osztálya, az egészségügyi osztály, az ingatlankezelő vállalat, továbbá a határőrség, tűzoltóság, rendőrség állandó készültségben van, hogy szükség esetén segítséget nyújtson.

aggasztó hírek érkeztek a soproni járás területéről is. a répce patak répcevisen elöntötte a fél falut. délig harminc családot kellett kilakoltatni. sopronhorpácsra a kora délutáni órákban az autóbusz már nem bír bejutni, mert az út víz alatt állt. hasonló jelentések érkeztek szakonyból is. kilépett medréről a rák patak, mely a brennberg-völgyi vízgyűjtő medence vizét viszi az ikvába. bánfalván a délutáni órákig nem veszélyeztetett házak az ár. /mti/

bb. 93. béke nagyaktiva gyűlések székesfehérvárott

vid/tr/e la

1965. április 22.

székesfehérvárott csütörtökön megyei és városi béke nagyaktiva gyűlést tartottak. minokét nagyaktiva gyűlésen felszólalt dr. dezséry lászló, az országos béketanács főtitkára, aki tájékoztatta a résztvevőket a nemzetközi helyzetről, valamint a békemozgalom legfontosabb feladatairól. a két nagyaktiva ülésen a tömegszervezeteknek azok a képviselői vettek részt, akik a közeljövőben a békemozgalom feladatainak megszervezésében tevékenykednek. /mti/

19.40/a

- 53 -

bb. 95. időjárásjelentés

tr/e la

1965. április 22.

néhány órás napsütés, több helyen eső.

várható időjárás péntek estig: változó mennyiségű felhőzet, csak néhány órás napsütés, több helyen eső. néhány helyen újból lehet zivatar. mérsékelt, helyenként élénkebb szél. a nappali felmelegedés nyugaton kissé fokozódik, keleten alig változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 8-13 fok között, keleten helyenként 15 fok közelében. /mti/

bb. 96. gépesített burgonyaültetési bemutató a Lábodi állami gazdaságban

vid/ká/tr/e la

1965. április 22.

csütörtökön, a Somogy megyei Lábodi állami gazdaságban rendezte meg a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatósága és az állami gazdaságok főigazgatósága a gépesített burgonyaültetési bemutatót. a jelenlévő szakemberek nagy érdeklődéssel szemléltek a csehszlovák, valamint a magyar teljes- és félautomata burgonyaültető gépek munkáját. a gyakorlati bemutató után megtartott értékelésen az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy a jövőben ilyen típusú gépekkel kell ellátni a burgonyatermelő gazdaságokat. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

a bb. 41. sz. hír /mszmp küldöttség utazott olaszországba/ első bekezdése után kérjük a következő szöveget pótolni:

a küldöttség tagjai katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, dr. köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője, dr. szántó györgy és verók istvanné, az szmp központi bizottságának munkatársai.

x x x

a második bekezdésből az utolsó két nevet /garai róbert és garamvölgyi józsef/ kérjük

t ö r ö l n i !

/mti/

- v é g e -

- 54 -

21.04/a

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 23.

bb 1. népnepélyek a fővárosban május 1-én és 2-án

i hi/tné/s zs cz

1965. április 23.

a hagyományos központi rendezvények szereplőin kívül mintegy 250 műkedvelő együttes és nagyszámú hivatásos művész szórakoztatja változatos műsorokkal budapest lakosságát május 1-én és 2-án. fővárosszerte térzene köszönti a dolgozókat az ünnepen: a várbeli tóth árpád sétányon a belügyminisztérium zenekara, az engels téren a pénzügyőrök együttese játszik, zenés ébresztő lesz a köztársaság téren, a múzeum kertben, a lágymányosi bartók- színpad előtt, s fuvóegyüttesek járják majd újpest, rákospalota, pestlőrinc és csepel főbb utvonalaait is.

az egésznapos program mindenütt gyermekműsorokkal kezdődik. a belvárosban a hagyományos rejtvenyséta ígérkezik érdekesnek, ennek zenés műsorral egybekötött döntőjét délután a nézjegy nyomda művelődési helyiségében tartják. a vii. kerületi iskolásoknak az almássy, a klauzál és a madách téren lesznek szórakoztató gyermekfoglalkozások, a ferencvárosban a józsef attila művelődési ház gyermekmajálist rendez, a lágymányosi iskolások a „feneketlen tó„-nál rendezett tréfas versenyeken mérhetik össze ügyességüket. a rákoskeresztúri uttörők nagyszabású seregszemlén találkozhatnak, a rákosligeti uttörőház aszfalt-rajzversenyt rendez az óvodásoknak.

a tanulóifjúság és a munkásfiatalok szórakoztatásáról minden kerületben külön program gondoskodik. a ix. kerület fiataljai a petőfi kert műsorán vehetnek részt, ahol a gödöllői egyetem csárdás együttese tart bemutatót. kőbányán a pataki istván művelődési ház megrendezi az ifju dalosok találkozóját, s a helybeli mozi mindkét nap ifjúsági filmmatinéjét tart. a xii. kerületben a mom művelődési házában sorakerülő „huszvések bálján„ szórakozhat majd a környék ifjúsága. a szokásos központi utcabált a hősök terén ezúttal nem tartják meg, helyette „májusi kavalkád„ címmel könnyűzenei műsoros est lesz a kisstadionban. egyébként valamennyi kerületben gondoskodtak a rendező szervek megfelelő fedett helyiségről, ahol rossz idő esetén a jelentősebb ünnepi műsorokat megtarthatják.

a vidám park, valamint a fővárosi növény- és állatkert az ünnep mindkét napján sok érdekes látnivalóval várja a gyermekeket és a felnőtteket. /mti/

- i -

Me